

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

H) Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 3.

ÅREN

1866—1870.

KRONOBERGS LÄN.

1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.

Under den tidrymd, som denna berättelse omfattar, har Kronobergs län i afseende på sina yttre gränser och sitt deraf beroende område icke undergått någon förändring. Länet innehåller alltså, på sätt uti senast afgifna femårsberättelsen omförmäles, en areal af 82,347 kvadratmil, deraf 73,555 kvadratmil utgöra fast land och återstoden, 8,792 kvadratmil, upptages af större och mindre insjöar, som inom länet finnas i betydligt antal. De ansenligaste bland dessa sjöar äro Bolmen, till en del belägen inom Jönköpings län, samt Åsnen, Salen, Helgasjön och Rottnen.

I länet finnes endast en stad Vexjö med egen jurisdiktion och belägen i länets medelpunkt vid den så kallade Vexjö-sjön, äfvensom endast en i Ljungby socken af Sunnerbo härad belägen köping Ljungby, hvilken genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga beslut den 15 Oktober 1828 förklarats vara af stad oberoende.

Länet är indeladt i juridiskt hänseende uti 3 domsagor, nemligen Konga och Uppvidinge, som innefattar 2 härad och lika många tingslag; Kinnevalds, Allbo och Norrvidinge, bestående af 3 härad och 3 tingslag, och Sunnerbo med endast 1 härad och 1 tingslag, samt i administrativt hänseende uti 5 fögderin, af hvilka 1 innefattar 2 härad, nemligen Kinnevalds och Norrvidinge, och de öfriga hvar för sig motsvara 1 härad, äfvensom uti 17 länsmansdistrikt; utgörande Kronobergs jemte Jönköpings, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län, *det 9:de Bergmästaredistriktet*. I eklestiastikt hänseende hör länet under Vexjö stift och innehåller 43 pastorat samt 83 kyrkosockenar.

Med hänsigt till skogsvården är länet fördeladt uti 2 revier, nemligen Värends och Sunnerbo; innefattande det förra Konga, Uppvidinge, Kinnevalds och Norrvidinge samt det senare Allbo och Sunnerbo härad.

Inom detta län äro förlagda hela Kronobergs regemente med 1,100 rotar samt 352 rotar af Kalmar regemente, 112 nummer af Smålands Husarregemente och 101 nummer af Smålands Grenadier-bataljon. Enligt Kongl. cirkuläret den 8 Mars 1867 är Kronobergs regemente till 1:sta militärdistriktet öfverflyttadt, hvaremot öfriga här ofvan uppräknade trupper fortfarande tillhöra 2:dra militärdistriktet.

Uti länets sockneindelning förefunnos vid femårsperiodens slut följande oregelbundenheter, nemligen:

1:o) Den så kallade Moshults fjerding, $6\frac{1}{4}$ mantal, lydande i borgerligt hänseende till Ljuders socken i Konga härad, tillhörde i kyrkligt afseende Allgutsboda församling af Uppvidinge härad;

2:o) Åreda by, $1\frac{1}{2}$ mantal, lydande i borgerligt afseende under Dädesjö socken af Uppvidinge härad, tillhör i kyrkligt hänseende Gårdsby socken i Norrvidinge härad;

3:o) hemmanet Hyltinge, $\frac{1}{4}$ mantal, lyder i borgerligt afseende till Virestads socken af Allbo härad, men i kyrkligt hänseende till Stenbrohults församling af samma härad;

4:o) hemmanet Kateboda, 1 mantal, hör i borgerligt afseende till Stenbrohults, men i kyrkligt hänseende till Virestads socken af Allbo härad;

5:o) hemmanet Sännö, $\frac{3}{8}$ mantal, tillhör i borgerligt hänseende Lidhults socken i Sunnerbo härad, men i kyrkligt afseende Femsjö socken af Vestbo härad och Jönköpings län;

6:o) Vexjö socken är i kyrkligt afseende förenad med Vexjö stad, men i borgerligt afseende delad mellan Konga och Kinnevalds härad, så att $10\frac{7}{12}$ mantal tillhöra det förra och $22\frac{3}{4}$ mantal det senare häradet;

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. H, Kungl. Maj:ts befallningshavandes femårsberättelser, jämte Sammandrag för åren ... på Nådigaste befallning utarbetat och utgivet af Statistiska centralbyrån – Stockholm, 1863-1912.

Täckningsår: 1856/60-1901/05 = N.F., [1]-10.

Kungl. Maj:ts befallninghavande i Stockholms stad och i rikets 24 län avger underdåniga femårsberättelser av statistiskt innehåll.

Berättelserna består av två avdelningar.

Första avdelning består av följande rubriker:

- 1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet**
- 2. Innevånare**
- 3. Näringar**
- 4. Kommunikationsanstalter och varubyten**
- 5. Kameralförhållanden**
- 6. Politi.**

Andra avdelning är en tabellbilaga.

Statistiska centralbyrån samlar in och utger ett sammandrag för hela riket av samtliga femårsberättelsernas huvudsakliga innehåll.

Föregångare:

Kongl. maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig berättelse	1-11.
1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.....	1.
2. Innevånare.....	2.
3. Näringar.....	3.
Tab. Litt. A. Sammandrag af socknevis upprättade beräkningar af den i Kronobergs län den 1 Mars 1869 förevarande brist af spanmål och potatis såväl till utsäde som till föda.....	4-5.
4. Kommunikations-anstalter och varubyten.....	7.
Tab. Litt. B. Passagerare- och godstrafiken å Vexjö–Alfvestads- jernvägen åren 1866–1870.....	7.
5. Kameralförhållanden.....	8.
Tab. Litt. C. Bränvinsutskänknings- och minuteringsställen samt derför influtna afgifter åren 1866–1870.....	8.
6. Politi.....	9.
Tabellbilagor	13-24.
Tab. N:o 1. Folkmängd.....	13.
Tab. N:o 2. Jordbruk.....	13.
Tab. N:o 3. Boskapsskötsel.....	14.
Tab. N:o 4. Skogshushållning.....	14.
Tab. N:o 5. Dödade rofdjur.....	15.
Tab. N:o 6. Af rofdjur dödade husdjur.....	15.
Tab. N:o 7 a. Bergverk, bruk, fabriker och manufaktur-inrättningar år 1870.....	16-17.
Tab. N:o 7 b. Handtverkare och idkare af annan handtering samt deras arbetare år 1870.....	18.
Tab. N:o 8 a. Allmänna vägar.....	19.
Tab. N:o 8 b. Gästgifverin och skjutsning.....	19.
Tab. N:o 9. Handlande och deras betjening år 1870.....	19.
Tab. N:o 10. Hemman, jordområde och egendomar m.m., år 1870.....	20.
Tab. N:o 11. Laga skiften.....	21.
Tab. N:o 12. Krono-uppbörden.....	22-23.
Tab. N:o 13. Sparbankerne.....	24.
Tab. N:o 14. Fattigvården.....	24.

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

H) Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 3.

ÅREN

1866—1870.

KRONOBERGS LÄN.

1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.

Under den tidrymd, som denna berättelse omfattar, har Kronobergs län i afseende på sina yttre gränser och sitt deraf beroende område icke undergått någon förändring. Länet innehåller alltså, på sätt uti senast afgifna femårsberättelsen omförmäles, en areal af 82,347 kvadratmil, deraf 73,555 kvadratmil utgöra fast land och återstoden, 8,792 kvadratmil, upptages af större och mindre insjöar, som inom länet finnas i betydligt antal. De ansenligaste bland dessa sjöar äro Bolmen, till en del belägen inom Jönköpings län, samt Åsnen, Salen, Helgasjön och Rottnen.

I länet finnes endast en stad Vexjö med egen jurisdiktion och belägen i länets medelpunkt vid den så kallade Vexjö-sjön, äfvensom endast en i Ljungby socken af Sunnerbo härad belägen köping Ljungby, hvilken genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga beslut den 15 Oktober 1828 förklarats vara af stad oberoende.

Länet är indeladt i juridiskt hänseende uti 3 domsagor, nemligen Konga och Uppvidinge, som innefattar 2 härad och lika många tingslag; Kinnevalds, Allbo och Norrvidinge, bestående af 3 härad och 3 tingslag, och Sunnerbo med endast 1 härad och 1 tingslag, samt i administrativt hänseende uti 5 fögderin, af hvilka 1 innefattar 2 härad, nemligen Kinnevalds och Norrvidinge, och de öfriga hvar för sig motsvara 1 härad, äfvensom uti 17 länsmansdistrikt; utgörande Kronobergs jemte Jönköpings, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län, det 9:de Bergmästaredistriktet. I ecklesiastikt hänseende hör länet under Vexjö stift och innehåller 43 pastorat samt 83 kyrkosockenar.

Med hänsigt till skogsvården är länet fördeladt uti 2 revier, nemligen Värends och Sunnerbo; innefattande det förra Konga, Uppvidinge, Kinnevalds och Norrvidinge samt det senare Allbo och Sunnerbo härad.

Inom detta län äro förlagda hela Kronobergs regemente med 1,100 rotar samt 352 rotar af Kalmar regemente, 112 nummer af Smålands Husarregemente och 101 nummer af Smålands Grenadier-bataljon. Enligt Kongl. cirkuläret den 8 Mars 1867 är Kronobergs regemente till 1:sta militärdistriktet öfverflyttadt, hvaremot öfriga här ofvan uppräknade trupper fortfarande tillhöra 2:dra militärdistriktet.

Uti länets sockneindelning förefunnos vid femårsperiodens slut följande oregelbundenheter, nemligen:

1:o) Den så kallade Moshults fjerding, $6\frac{1}{4}$ mantal, lydande i borgerligt hänseende till Ljuders socken i Konga härad, tillhörde i kyrkligt afseende Allgutsboda församling af Uppvidinge härad;

2:o) Åreda by, $1\frac{1}{2}$ mantal, lydande i borgerligt afseende under Dädesjö socken af Uppvidinge härad, tillhör i kyrkligt hänseende Gårdsby socken i Norrvidinge härad;

3:o) hemmanet Hyltinge, $\frac{1}{4}$ mantal, lyder i borgerligt afseende till Virestads socken af Allbo härad, men i kyrkligt hänseende till Stenbrohults församling af samma härad;

4:o) hemmanet Kateboda, 1 mantal, hör i borgerligt afseende till Stenbrohults, men i kyrkligt hänseende till Virestads socken af Allbo härad;

5:o) hemmanet Sännö, $\frac{3}{8}$ mantal, tillhör i borgerligt hänseende Lidhults socken i Sunnerbo härad, men i kyrkligt afseende Femsjö socken af Vestbo härad och Jönköpings län;

6:o) Vexjö socken är i kyrkligt afseende förenad med Vexjö stad, men i borgerligt afseende delad mellan Konga och Kinnevalds härad, så att $10\frac{7}{12}$ mantal tillhöra det förra och $22\frac{3}{4}$ mantal det senare häradet;

7:o) Skatelöfs socken utgör ett helt i kyrkligt afseende, men är i borgerligt hänseende delad så, att $28\frac{5}{8}$ mantal höra till Kinnevalds och $37\frac{7}{12}$ mantal till Allbo härad;

8:o) Anebodas socken utgör likaledes ett helt i kyrkligt hänseende, men är i borgerligt afseende delad mellan 2:ne härad på det sätt, att $3\frac{1}{4}$ mantal ligga inom Allbo, hvaremot $7\frac{5}{8}$ mantal tillhöra Norrvinge härad; och

9:o) Vissefferda socken utgör ett helt i kyrkligt afseende, men är i borgerligt hänseende delad så, att $18\frac{1}{2}$ mantal, gemensamt kallade Kåraböket, tillhöra Konga härad af detta län, hvaremot den återstående delen lyder under Södra Møre härad i Kalmar län.

Egarne och innehafvarne af de till Moshults fjerding hörande hemman hafva hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, att dessa hemman måtte för framtiden få såväl i borgerligt som kyrkligt hänseende tillhöra Allgutsboda socken; och har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uti den 16 Juni förlidet år afgifvet utlåtande till berörda underdåniga anhållan

tillstyrkt nådigt bifall på det sätt, att den så kallade Moshults fjerding må förläggas jemväl i borgerligt hänseende till förenämnda eller Allgutsboda församling af Uppvidinge härad under förbehåll att innehafvarne af de till fjerdingen hörande hemman skola dels fortfarande ombesörja underhållet af de vägar, som hittills varit på dem indelade, intilldess beslutad ny vägdelning för Konga härad kommer till verkställighet, dels ock utan ersättning afstå all rätt till andel uti de till sistberörda härad hörande allmänna hus, kassor och tillhörigheter af hvad namn och beskaffenhet de vara må. Detta ärende var vid periodens utgång på Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning beroende, men har sedermera genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 14 sistlidne Juni blifvit afgjort sålunda, att sökandernes underdåniga anhållan bifallits under de af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande föreslagna vilkor.

Länets *naturliga beskaffenhet* har under ifrågavarande tidrymd icke undergått annan förändring än den, som varit en följd af verkställda sjösänkningar och odlingsföretag.

2. Innevånare.

Tab. N:o 1. Vid 1865 års slut uppgick *innevånarnes* antal enligt mantalslängderna till 160,721 personer. Under de derefter närmast följande 3 åren har detta antal ökats, 1866 med 1,837, 1867 med 1,482 och 1868 med 849 personer, men deremot under de återstående 2 åren minskats, 1869 med 1,584 och 1870 med 4,415, så att folkmängden vid periodens slut utgjorde, på sätt bifogade tabell N:o 1 utvisar, 158,890 personer, deraf i Vexjö stad 3,567 eller 60 personer mer och på landsbygden 155,323 eller 1,891 personer mindre än vid 1865 års slut, samt i medeltal ungefärligen 2,162 personer å hvarje kvadratmil af länets fasta land.

Enligt tabellen N:o 1 i Statistiska Central-Byråns underdåniga årsberättelse för 1870, grundad på husförhörslängderna, har länets folkmängd vid sistnämnda års slut uppgått till 158,879 personer. Den obetydliga skillnad, hvarmed folkmängden enligt mantalslängderna således befunnits öfverstiga den enligt husförhörslängderna, eller 11 personer, kan så mycket mindre förklaras, som en del personer, hvilka afflyttat från eller eljest öfvergifvit den kommun, der de senast varit mantalsskrifna och därför icke vidare upptagas i samma kommuns mantalslängd, sedermera under ett eller flere år fört ett kringirrande lif och till följd deraf icke blifvit någonstädes mantalsskrifna, ehuru de qvarstå i husförhörslängden för den kommun, hvilken de förut tillhört.

Folkmängden, som under femårsperioden 1861—1865 ökades med icke mindre än 10,712 personer enligt mantalslängderna och 10,328 enligt husförhörslängderna, har deremot under den tid, denna berättelse omfattar, minskats med 1,831 enligt mantalslängderna och 3,674 enligt husförhörslängderna. Då länet icke varit samtidigt hemsökt af någon härjande farsot eller större dödlighet än vanligt, torde det nu anmärkta förhållandet hafva sin förklaringsgrund dels i den betydliga folkminskningen under de första decennierna af detta århundrade och dels i de talrika afflyttningar till andra orter, synnerligast Norra Amerikas förenta stater, som, i följd af 1868 års missväxt och derigenom förorsakad brist på arbetsförtjenst i hemorten, serdeles under

åren 1869 och 1870 egde rum, och dels deri, att en betydlig mängd tjenstfolk låtit genom kringresande agenter förleda sig att taga årtjenst i Danmark och Tyskland.

Beträffande den *ekonomiska ställningen* i länet hördes under de första åren af denna period en allmän klagan öfver rådande penningbrist, serdeles bland den jordbrukande befolkningen, och denna klagan nådde sin höjd under och närmast efter missväxtåret 1868. Sedan dess har såväl till följd af de senare årens goda skördar som äfven till följd af iakttagen större sparsamhet i lefnadssätt och mera inskränkt bruk af öfverflödsartiklar, tillståndet i väsentlig mån förbättrats. Den omständighet, att antalet lagsökningar samtidigt betydligt förminskats, utgör ett oemotsägligt bevis derpå, att välmågan bland allmogen numera är i tilltagande.

Skismatiska rörelser hafva ej förekommit af den beskaffenhet, att de gifvit anledning till bildande af serskilda församlingar. Inom några socknar af Sunnerbo härad har dock den baptistiska sekten vunnit ett icke ringa antal anhängare.

Arbetsamhet och laglydnad äro i allmänhet rådande bland länets befolkning och gröfre brott förekomma sällan. Ehuru bland allmogen begäret efter brännvin och andra starka drycker stundom gifver sig tillkänna, synnerligast vid besök i staden äfvensom vid marknader, torgdagar och andra tillfällen, då folk är i större mängd församladt, kan dock i allmänhet brännvinsupandet sägas vara i aftagande; och på landsbygden påträffas, utom vid ofvannämnda tillfällen, sällan någon af rusdrycker öfverlastad. Deremot ökas med hvarje år förbrukningen af öl och kaffe.

Till *bostäder* begagnas fortfarande i allmänhet byggnader af trä; men husen uppföras vanligen större och af prydligare beskaffenhet än förr.

Några egentliga *folknöjen* förekomma ej; äfvensom någon serskild nationaldrägt icke af allmogen begagnas. Uti *kläddräkten*, ehuru merendels enkel, har likväl lyxen, serdeles hos den yngre befolkningen, tilltagit. Hemnaväfdas klädningstyg användas numera icke så mycket, som i forna tider.

Sockenbibliotek, för åstadkommande hvaraf allmogen alltjemt visat föga böjelse, finnas endast i några få af länets församlingar, der de ock i ganska ringa mån begagnas.

Frivilliga *skarpskytteföreningar* finnas inom länet endast 2, den ena i Vexjö och den andra i Ljungby köping.

3. Näringar.

Tab. N:is 2 o. 3. *A) Jordbruk* och *B) Boskapsskötsel*. Under hufvudsakligt åberopande af de statistiska uppgifter, som under den tidrymd, denna berättelse omfattar, årligen blifvit enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga föreskrift utaf länets Hushållningssällskap afgifna och genom Statistiska Central-Byrån offentliggjorda, anser sig Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande här endast böra omnämna, att, med undantag af år 1868, då länet hem-söktes af allmän missväxt såväl å spanmål och potatis, som äfven af gräs och andra foderväxter, sädesproduktionen varit icke blott för länets behof tillräcklig, utan äfven lemnat öfver-skott, så att större eller mindre kvantiteter spanmål, serdeles hafre, kunnat till andra orter afyttras; att höafkastningen, utom förenämnda år, då i anseende till foderbrist ett betydligt antal kreatur måste nedslagas, motsvarat länets behof; samt att oakadt det missgynnande förhållandet med 1868 års foderskörd, ladugårdsafkastningen varit så fördelaktig, att mejeri-alster till icke ringa värde kunnat afyttras och ett betydligt antal boskaps-kreatur försålt, hufvudsakligen till danske uppköpare. Ensamt å Vexjö-Alfvestads-jernbanan forslades år 1869 omkring 900 och år 1870 mer än 1,000 nötkreatur, af hvilka största delen afgick till Danmark.

Handelsprisen för hvarje *kubikfot* af nedannämnda slag säd och jordfrukter hafva efter skördetiden under de år, perioden omfattar, varit ungefärligen följande:

år 1866: å hvete 3 r:dr 60 öre; råg 2 r:dr 50 öre; korn 2 r:dr; hafre 1 r:dr 17 öre; blandsäd af korn och hafre 1 r:dr 67 öre; ärter 3 r:dr 67 öre; potatis 58 öre;

år 1867: å hvete 4 r:dr; råg 3 r:dr 67 öre; korn 2 r:dr 67 öre; hafre 1 r:dr 67 öre; blandsäd 2 r:dr; ärter 4 r:dr 67 öre; potatis 75 öre;

år 1868: å hvete 4 r:dr 50 öre; råg 4 r:dr; korn 3 r:dr 33 öre; hafre 2 r:dr; blandsäd 2 r:dr 50 öre; ärter 4 r:dr 50 öre; potatis 1 r:dr;

år 1869: å hvete 3 r:dr 60 öre; råg 2 r:dr 67 öre; korn 2 r:dr 33 öre; hafre 1 r:dr 50 öre; blandsäd 1 r:dr 90 öre; ärter 3 r:dr 67 öre; potatis 67 öre;

år 1870: å hvete 3 r:dr; råg 2 r:dr 33 öre; korn 2 r:dr; hafre 1 r:dr 25 öre; blandsäd 1 r:dr 67 öre; ärter 3 r:dr 33 öre; potatis 75 öre;

och kan *försäljningspriset å kreatur* anses hafva under femårs-perioden i medeltal uppgått till 225 r:dr för en häst om 6 å 7 års ålder; 180 r:dr för en oxen om 6½ fot; 135 r:dr för en dito om 6 fot; 85 r:dr för en stut om 5 fot och 75 r:dr för en ko.

Utom de mindre *jordförbättringar*, som genom egarne sjelfve blifvit utan statsunderstöd verkställda, hafva under de senaste 5 åren följande större odlingsföretag blifvit utförda, nemligen:

sänkning af den så kallade Skärsjön i Vestra Thorsås socken af Allbo härad, för hvilket arbete, beräknadt att kosta 6,545 r:dr 33 öre, erhållits lånebidrag af allmänna medel till belopp af 2,800 r:dr;

sänkning af Vi- och Gölösjöarne i Sunnerbo härad, hvar-till erhållits ett emot ungefärligen hälften af den beräknade

kostnaden svarande låneunderstöd af allmänna medel utaf 24,200 r:dr;

utdikning af Horshults och Stubbalycke mossar i Virestads socken af Allbo härad, hvartill enligt Kongl. brefvet den 14 Augusti 1868 erhållits ett statslån af 1,900 r:dr; samt

utdikning af den så kallade Grimslöfs myr i Skatelöfs socken, hvartill Eders Kongl. Maj:t under den 26 Februari 1869 i nåder beviljat ett understöd af 10,000 r:dr, deraf 8,000 r:dr såsom lån och 2,000 r:dr såsom anslag utan återbetalnings-skyldighet.

I följd af 1868 års allmänna missväxt i förening med Tab. Litt. A. andra missgynnaude omständigheter uppstod under de första 7 månaderna af år 1869 bland länets obemedlade befolkning en ganska svår nöd, hvars omfång torde i någon mån kunna in-hemtas af tabell Litt. A å sid. 4 och 5, innefattande samman-drag af socknevis upprättade beräkningar af den inom länet den 1 Mars 1869 förefunna brist af spanmål och potatis såväl till utsäde som till föda. Till lindrande af denna nöd har Eders Kongl. Maj:t uppå länsstyrelsens derom gjorda underdåniga fram-ställningar behagat till de nödställdes undsättning anvisa *dels den 26 Februari 1869* 18,500 r:dr såsom anslag utan återbetal-ningsskyldighet samt 8,000 r:dr såsom räntebärande odlingslån och 78,000 r:dr såsom räntefria lån till de socknar inom länet, som af sådant understöd voro i oundgängligt behof att, under socknemännens gemensamma ansvarighet derför återgäldas med en tredjedel hvartdera af åren 1871, 1872 och 1873, *dels den 20 April samma år* ett ytterligare undsättningslån af 150,000 r:dr att likaledes emellan behöfvande socknar fördelas emot socknemännens gemensamma ansvarighet för återbetalningen med en tredjedel hvartdera af åren 1872, 1873 och 1874, *dels ock*, förutom de anslag till belopp af 89,766 r:dr 67 öre, som förut beviljats till vägomläggningar inom länet, *den 26 Februari och den 14 Maj 1869* serskilda anslag till sammanräknadt belopp af 118,700 r:dr för beredande af arbetsförtjenst åt den nöd-ställda, men arbetsföra delen af länets befolkning; och sedan arbetsföretag i serskilda delar af länet härigenom kunnat åstad-kommas, bereddes åt de nödställda från länets alla socknar på det sätt anställning vid dessa företag, att de med afseende å den stora mängden af arbetsbehöfvande indelades i serskilda arbetslag, hvilka vexelvis hvar tredje vecka fingo sig arbets-beting upplåtna och derigenom sattes i tillfälle bereda sig och de sina ett uppehälle, som, om än högst nödtorftigt, dock räd-dade dem från hungersnöd.

I sammanhang härmed har Eders Kongl. Maj:ts Befallnings-hafvande ansett sig böra omnämna, hurusom länets Landsting enligt beslut vid 1868 års sammanträde följande vår upptagit emot 6 procent ränta och återbetalning under en tid af 5 år, med en femtedel årligen, ett lån af 125,000 r:dr, hvilken summa af dertill utsedde komiterade uppburits och blifvit mellan länets kommuner i mån af behof fördelad; äfvensom Smålands en-skilda bank uppå Länsstyrelsens derom gjorda hemställen sam-

tidigt till behöfvande kommuner utlemnat amorteringslån på fördelaktiga vilkor.

Oaktadt de betydliga tillgångar, som sålunda blifvit beredda, hade dock den hotande nöden svårligen kunnat afhjelpas, om icke äfven den enskilda välgörenheten för ifrågavarande ändamål lemnat rika bidrag, uppgående, utom gåfvor af spanmål, potatis och andra födoämnen, till ett sammanlagdt belopp i penningar af 94,829 r:dr 69 öre. Dessa gåfvomedel hafva till den hufvudsakligaste delen användts och fördelats genom en för tillfället utsedd, utaf Länsstyrelsen och Stiftets Biskop samt ledamöter från serskilda trakter af länet bestående undsättningskomité, hvilken vid fullgörande af sitt uppdrag följde den grundsats, att ifrågavarande medel borde användas till beredande af arbetsförtjenst åt sådana fattige, som deraf voro i saknad, och hafva, enligt hvad den utaf nödhjelpskomitén afgifna och med de allmänna tidningarna utdelade redogörelse för användandet af de influtna gåfvomedlen utvisar, de arbeten, som sålunda kommit till stånd, hufvudsakligen bestått uti odling af mindre jordvidder, förbättring af vägar genom derå befintliga backars borttagande eller sänkning, sönderslagning af sten till vägars makadamisering m. m.; hvarjemte upphandlats spånadsmaterial, som tillhandahållits de fattigaste bland den qvinliga befolkningen. För en del utaf förenämnda medel har jemväl uppköpts och utdelats utsädesspanmål åt torpare och mindre jordbrukare, som saknade utväg att sjelfva sådan sig förskaffa.

Efter att sålunda hafva redogjort för de åtgärder, som blifvit vidtagna till afhjelpande af de menliga följderna utaf 1868 års allmänna missväxt, anser sig Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke böra lemna obemärkt, hurusom år 1866 partiel skada genom häftigt hagel förorsakats å den växande grödan uti Ljunga socken af Sunnerbo härad; i anledning hvaraf Eders Kongl. Maj:t enligt nådigt bref den 15 Februari 1867 täckts bevilja socknemännen ett låneunderstöd af 2,000 r:dr att återbetalas under 3 år med en tredjedel årligen. Så väl detta lån som återstoden af den uti senaste femårsberättelsen omförmälda, lika beskaffade försträckning till Dädesjö socknemän, äro numera till fullo inbetalde. Å det upptagna landstingslänet

hafva föreskrifna afbetalningar under förlidet och innevarande år egt rum; äfvensom den detta år förfallna första tredjedelen af det genom Kongl. brefvet den 26 Februari 1869 beviljade lån blifvit i stadgad ordning gulden.

Uti *trägårdsskötsel* och fruktträplantering har äfven under nu ifrågavarande tiderymd vid länets Hushållningssällskap tillhöriga lägenheten Kristineberg, i närheten af Vexjö stad, undervisning lemnats ej mindre åt eleverne vid härvarande folkskolelärare-seminarium och lärjungar vid stadens folkskola, än äfven åt serskildt antagne trägårdslärlingar. Ehuru såväl härigenom som genom de af Hushållningssällskapet utdelade belöningar för odling af fruktträn, hågen för trägårdsskötsel i någon mån tilltagit, serdeles i de kommuner, der folkskolestadgans föreskrift om skolbarnens undervisning i detta ämne med större allvar tillämpats, har dock denna näringsgren i allmänhet icke gått synnerligen framåt; och frukttränas afkastning har varit ringa med undantag af de 2 senaste åren, då mindre skada å träna genom mask förorsakats och i följd deraf något bättre skörd erhållits.

Länets Hushållningssällskap, för hvilket nya stadgar blifvit den 22 September 1866 af Eders Kongl. Maj:t i nåder fastställda, har äfven under den tid, denna berättelse omfattar, nitiskt verkat för införande af ett förbättradt jordbruk samt uppmuntran af de binäringar, som dermed stå i samband; och må bland de flere åtgärder och beslut, hvilka i sådant afseende vidtagits, här serskildt omnämnas, att sällskapet bekostat agromiskt biträde åt jordbrukare af allmogen; anvisat premier eller lemnat bidrag till de belöningar, som utdelats dels vid utställningar af gödkreatur i Alfvestad och i Vexjö stad, dels ock vid de landtbruksmöten samt dermed förenade utställningar af jordbruksalster och kreatur, som årligen egt rum å serskilda ställen inom länet; beviljat belöningar för plantering af fruktträn; utlemnat lån till enskilda personer för befrämjande af skogsplantering, utförande af odlingsföretag och åstadkommande af förbättrad fårafvel m. m.; bidragit till bestridande af kostnaden för 2 trägårdslärlingars underhåll och undervisning vid Kristinebergs trägårdsskola samt föranstaltat och bekostat under-

Tab. Litt. A.

Sammandrag af socknevis upprättade beräkningar af den i Kronobergs län den 1

Härad.	Folk- mängd.	Obemedlade hemmansegares antal hushåll och personer samt brist i utsäde och föda.									
		Antal hushåll.	Antal personer.	Brist i utsäde, beräknad i tunnor.				Brist i föda, beräknad i tunnor.			
				Råg.	Korn.	Hafre.	Potatis.	Råg.	Korn.	Hafre.	Potatis.
Konga	33,775	468	2,452	51	934	700	1,284	1,494	294	281	572
Uppvidinge	24,055	848	5,243	25	1,431	1,310	2,036	2,739	956	77	909
Kinnevalds	20,823	330	1,648	5	342	385	378	730	67	52	317
Norrvidinge	9,610	161	870	—	275	541	454	553	127	209	272
Allbo	30,450	1,216	6,502	289	1,291	1,871	1,460	2,983	337	780	707
Sunnerbo	42,660	1,648	8,392	137	1,463	4,944	2,656	4,046	861	1,352	1,611
Summa	161,373	4,671	25,107	507	5,736	9,751	8,268	12,545	2,642	2,751	4,388

visning i halmflätning för ett större antal elever, som till erhallande deraf sig anmält.

Den lägre *landbruksskola*, hvilken under en längre följd af år varit förlagd å egendomen Gåfvetorp, har, sedan egaren af nämnda fastighet uppsagt det med honom angående skolan afslutade kontrakt, blifvit enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 10 Juli 1867 flyttad till den uti Norrvidinge härad belägna egendomen Berg, hvars egare antagits till skolans föreståndare; och hafva vid landbruksskolan, som å dess nya lokal öppnades den 28 Oktober nämnda år, 12 frilärningar årligen undervisats såväl i landbruk som äfven i förfärdigande af dertill hörande redskap; hvarjemte vid den å Bergqvara egendom inrättade mejeriskola 6 qvinliga elever hvarje år kostnadsfritt undervisats i beredning af smör och ost m. m. För dessa skolor är understöd af allmänna medel anvisadt till belopp af 4,000 r:dr årligen till den förra och 3,000 r:dr om året till den senare. Begge skolorna stå under tillsyn af Hushållningssällskapets förvaltningsutskott och hafva tillvunnit sig allmänt och välförtjent förtroende, hvilket ådagalägges bland annat deraf, att de, som genomgått dessa skolor, vanligen blifvit före deras utträdande ur desamma på förmånliga vilkor städsade såsom rättare och dejor.

Tab. No 4. C) **Skogshushållning.** Sedan å det enligt Kongl. brefvet den 11 Februari 1823 under Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes och Hushållningssällskapets vård ställda Ljungby f. d. flygsandsfält om 516 qvadratref, beläget nära invid Ljungby köping i Ljungby socken af Sunnerbo härad, sandflykten blifvit genom Hushållningssällskapets föranstaltande fullkomligt dämpad och fältet hufvudsakligen på statens bekostnad försatts i skogbärande skick, har uppå af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande gjord framställning Eders Kongl. Maj:t genom nådig skrifvelse den 16 November 1866 behagat förordna, att denna skogstrakt skulle ställas under Skogsstyrelsens vård och såsom kronopark förvaltas. I följd häraf har å berörde kronopark, den enda så beskaffade skog inom länet, hushållsplan blifvit genom vederbörande revierförvaltare uppgjord och af Skogs-

styrelsen fastställd; varande, sedan parken ställdes under nämnde styrelses inseende, skogsplantering derstädes verkställd å en areal af 16 qv.ref.

Hvarken *härads-* eller *sockne-allmänningar* finnas inom detta län, som deremot innehåller ett betydligt antal dels åt embets- och tjänstemän vid militie-, ecklesiastik- och landsstaterne på lön anslagna och dels till statsverket indragna boställen med större eller mindre tillgång på skog. Väl kan i saknad af tillförlitliga kartor boställsskogarnes hela areal icke med fullkomlig noggrannhet uppgifvas, men den antages uppgå till ungefärligen 314,000 qv.ref. Vid 32 af dessa boställen är skogen uppmätt och till traktuggning indelad; utgörande den sålunda uppmätta och indelade skogsmarken tillhopa 52,248,43 qv.ref med beräknad årlig medelafkastning af 174,051 kubikfot, som kunna uppskattas till ett värde i penningar af 2,526 r:dr r:mt.

De enskilde skogarnes areal kan icke ens approximativt uppgifvas. Det allmännast begagnade afverknings sättet är blädning.

Vid de boställen, hvilkas skog, såsom ofvan är nämnt, blifvit uppmätt och till traktuggning indelad, bedrifves skogsafverkningen under Skogs- och Jägeritjenstemännens tillsyn i allmänhet på ett sätt, som gifver föga anledning till anmärkning. Enahanda är ock förhållandet vid åtskilliga bruks- och större landtegendomar, hvarest ordnad skogshushållning finnes införd; men för öfrigt vårdas de enskilde skogarne icke med den noggranna omsorg, som för betryggande af skogens framtida bestånd oundgängligen erfordras; och ehuru, såsom ofvan är sagdt, länets Hushållningssällskap äfven under den senast tilländagångna femårsperioden sökt till åstadkommande af förbättrad skogshushållning bidraga genom på förmånliga vilkor lemnade penningelån åt jordegare, som vilja beså eller plantera och uppfreda någon inom deras hemmans-område befintlig skoglös jordrymd, hafva dock skogsplanteringar endast af ringa omfång och till obetydligt antal förekommit. Uti Uppvidinge samt vissa delar af Konga, Norrvidinge och Allbo härad finnes väl ännu god tillgång på skog; men den förminsas årligen dels genom en betydligt utsträckt trävaruförsäljning till andra orter, dels

Mars 1869 förevarande brist af spannmål och potatis såväl till utsäde som till föda.

Obemedlade torpare, backstugusittares och inhysshjones antal hushåll och personer äfvensom brist i utsäde och föda, som ej kunde genom deras egen försorg eller deras husbönders biträde afhjelpas.										Summan af samtliga obemedlades antal hushåll och personer samt brist i utsäde och föda, äfvensom kostnaden för anskaffande deraf, beräknad efter 19 r:dr 50 öre tunnan för råg, 16 r:dr tunnan för korn, 11 r:dr tunnan för hafre och 6 r:dr 50 öre tunnan för potatis.							Såväl bemedlades som obemedlades brist i utsäde och föda, äfvensom kostnaden för anskaffande deraf, beräknad efter de i vidstående kolumn upptagna prisen.				
Antal hushåll.	Antal personer.	Brist i utsäde, beräknad i t.r.				Brist i föda, beräknad i t.r.				Antal hushåll.	Antal personer.	Brist i utsäde och föda, beräknad i tunnor.				Kostnaden derför.	Råg i tunnor.	Korn i tunnor.	Hafre i tunnor.	Potatis i tunnor.	Kostnaden derför.
		Råg.	Korn.	Hafre.	Potatis.	Råg.	Korn.	Hafre.	Potatis.			Råg.	Korn.	Hafre.	Potatis.						
2,469	10,004	12	1,200	1,002	2,170	5,715	1,796	1,052	1,652	2,937	12,456	7,272	4,224	3,035	5,678	279,680,00	9,830	5,948	4,058	7,812	382,599,00
2,261	9,688	3	1,126	1,134	2,040	4,782	895	527	1,354	3,109	14,931	7,549	4,408	3,048	6,339	292,465,00	12,170	7,709	4,610	7,648	461,081,00
1,083	4,421	—	512	494	829	1,763	245	181	823	1,413	6,069	2,498	1,166	1,112	2,347	94,854,50	4,303	1,893	1,868	3,156	155,258,50
746	3,147	3	598	1,054	996	1,458	390	632	762	907	4,017	2,014	1,390	2,436	2,484	104,455,00	2,880	2,263	3,539	3,411	153,468,50
2,650	11,621	222	1,440	2,088	2,132	6,069	570	1,492	2,057	3,866	18,123	9,563	3,638	6,231	6,356	354,541,50	12,139	4,463	7,422	7,715	439,908,00
3,258	14,449	117	980	2,537	2,164	7,799	1,813	2,983	1,607	4,906	22,841	12,099	5,117	11,816	8,038	500,025,50	14,422	6,988	13,291	11,773	615,795,00
12,467	53,330	357	5,856	8,309	10,331	27,586	5,709	6,867	8,255	17,138	78,437	40,995	19,943	27,678	31,242	1,626,021,50	55,744	29,264	34,818	41,520	2,208,110,00

genom den ansenliga förbrukningen af ved och kol vid jernverken och glasbruken samt befintliga manufakturinrättningar och fabriker. I andra delar af länet är skogstillgången mindre; och flerstädes inom Kinnevalds och Sunnerbo härad är skogsbrist för handen. Till skogens förminskning torde ock i någon mån bidraga dels det af ålder brukliga stängselsättet och dels de pågående laga skiftena, icke blott genom ökad behof af byggnads- och stängselvirke, utan äfven genom afverkning på viss kortare tid af de skogsplotter, som vid skiftena afträdas. Genom de skogseldar, som under 1868 års varma och torra sommar rasade i serskilda trakter af länet, hafva ock betydliga skogsrymder blifvit förstörda.

Den fordom icke obetydliga tillgången på ädlare träslag, såsom bok och ek, blir med hvarje år alltmer inskränkt. Ek- och mullbärsplanteringar förekomma icke.

Torftågter finnas i de flesta trakter af länet; och såsom surrogat för annat brännmaterial begagnas på åtskilliga ställen af Sunnerbo torf, som der kan fås till ett pris af omkring 25 öre tunnan. Stenkol användas obetydligt.

Skogs- och Jägeripersonalen utgöres af 2 ordinarie jägmästare, en uti hvardera af länets 2 revier. Till de ordinarie skogstjenstemännens biträde är en extra jägmästare för närvarande inom länet anställd.

Handelsprisen å skogseffekter hafva under perioden varit i medeltal å vanligt sågtimmer, 14 till 16 fot långt och 10 tum i lilländan, 2 r:dr 83 öre; byggnadstimmer, 32 till 36 fot långt och 8 tum i lilländan, 2 r:dr; en tunna kol 38 öre; ett hundradetal gärdsel 4 r:dr 25 öre; ett hundradetal stör 3 r:dr 75 öre; en tunna tjära 11 r:dr; en brofamn barrved af 100 kubikfot fast mått 4 r:dr 50 öre och en sådan famn af löfskog 6 r:dr 50 öre r:mt.

Tab. N:o 5. *D) Dödade rofdjur.* Beträffande såväl antalet och de serskilda slagen af under åren 1866—1869 dödade rofdjur som beloppet af de för dem utgifna belöningar återopas bifogade tabell N:o 5. Under år 1870 hafva icke dödat några sådana skadedjur, för hvilka numera enligt Kongl. kungörelsen den 29 Januari 1869 skottpenningar bestås. Angående antalet af andra under sistnämnda år dödade rofdjur, äfvensom rörande husdjur, hvilka under femårsperioden blifvit af rofdjur dödade, är Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke i tillfälle att någon uppgift meddela.

E) Bergs- och brukshandtering samt F) Fabriker, manufaktur och handverk. Inom länet finnes, på sätt tabellen N:o 7 a närmare utvisar, en jerngrufva samt åtskilliga masugnar, gjuterin, stångjernsverk och manufaktursmedjor. Vid masugnarne användas hufvudsakligen sjö- och myrmalm, af hvilka i länet under sistlidet år upptagits 108,458 centner, hvarvid 1,400 personer blifvit använda. Äfven under nu ifrågavarande tidrymd har bruksrörelsen i allmänhet, serdeles de 4 första åren, bedrivits med ringa vinst, hvartill orsakerna fortfarande äro svåra kommunikationer och låga pris på tillverkningarna i förening med höga arbetslöner och kolpris. Under år 1870 har förhållandet varit något bättre.

Bland de inom länet befintliga 4 glasbruk må här serskildt omnämnas Kosta i Ekeberga socken och Uppvidinge härad med årligt tillverkningsvärde af omkring 154,000 r:dr och Hofmantorp i Hofmantorps socken af Konga härad med ett tillverk-

ningsvärde af nära 110,000 r:dr. Vid Lessebo och Gransholms pappersbruk uppgingo förlidet år tillverkningarna till ett sammanlagdt värde af 158,871 r:dr vid det förra och 70,786 r:dr vid det senare.

Uti Vexjö stad finnas, utom inrättningar af mindre betydhet, 3 större fabriksanläggningar, nemligen en klädesfabrik, vid hvilken under förlidet år tillverkades 10,376 fot medelfint och 79,786 fot groft kläde samt 2,401 fot boj och 368 stycken yllefiltar m. m. till ett sammanräknadt värde af 220,225 r:dr; en snusfabrik, hvarest år 1870 tillverkades omkring 40,000 skålp. snus till ett värde af 20,000 r:dr, samt en under femårsperioden fullbordad tändsticksfabrik, hvars tillverkningar nämnda år uppgingo till ett värde af 36,964 r:dr r:mt.

För öfrigt återopas de uppgifter, angående bergs- Tab. N:o 7 a o. 7 och brukshandteringen samt fabriker, manufaktur och handverk, som innefattas uti bifogade tabb. N:o 7 a och 7 b.

G) Binärningar. Såsom sådana kunna anses:

a) *Jagt och fiske.* Den förra eller jagten har under de senaste åren varit mer lönande än på länge tillföre, hvilket lyckliga förhållande hufvudsakligen torde böra tillskrifvas verkningarna af nu gällande jagtstadga. Fisket deremot, hvilket uti länets talrika insjöar borde vara serdeles vinstgifvande, har år från år försämrats, hvartill orsaken är att söka i det felaktiga och okloka sätt, hvarpå denna handtering bedrivs, enär dervid ofta begagnas sådan redskap, hvarigenom tillväxande fisk utrotas. Dock synes ett bättre förhållande för framtiden inträda; och torde i sådant afseende böra omnämnas, hurusom i Vexjö bildats ett fiskeribolag, som, utan att hafva enskild vinning dermed till syfte, arrenderat rättigheten till fiske i några invid och i närheten af Vexjö belägna sjöar, der bolaget såväl genom fiskets vårdande som genom fiskodling söker upphjelpa det nästan helt och hållet förstörda fisket;

b) *Biskötsel,* som fordom gifvit dess idkare icke ringa inkomst, men hvars utveckling och förkofran under den senare tiden motverkats af de långa och kalla vårarne i förening med andra missgynnande omständigheter;

c) *Kolning och tjärubräddning* i de skogrikare trakterne af länet, synnerligast Uppvidinge härad;

d) *Tillverkning af väfskedar,* som inom vissa socknar af Sunnerbo härad varit betydlig, samt förfärdigande af *liar*, *yxor* m. m.;

e) *Linberedning och tillverkning af väfnader;*

f) *Upptagande af sjö- och myrmalm* samt deras forsling till bruken, äfvensom *varuforsling* till Vexjö och kuststäderna.

Angående *bränvinsbränningen* under den tidrymd, denna berättelse omfattar, återopas nedanstående tabell, som för hvarje år utvisar ej mindre antalet af de brännerin, vid hvilka bränvin tillverkats, än äfven beloppet af de därför erlagda afgifter.

	Antal bränne- rin.	Tillverkning i kannor.	Tillverknings- afgift. R:dr R:mt.
År 1866	18	364,124,00	219,469,41
» 1867	18	363,685,00	235,873,60
» 1868	18	200,196,00	140,368,20
» 1869	14	135,969,00	98,212,80
» 1870	13	268,251,05	187,776,05

4. Kommunikations-anstalter och varubyten.

Tab. Litt. B. A) **Landtkommunikationer.** Bland desse må såsom de viktigaste omnämnas dels den genom vestra delen af länet löpande södra stambanan af statens jernvägar till en längd af sammanlagdt omkring 9 mil, dels den uti senaste femårsberättelsen omförmälda, af enskildt bolag anlagda, jernvägen mellan staden Vexjö och Alfvastads station å förrberörda stambana vid norra ändan af sjön Salen. Den stora fördel, som genom dessa kommunikationsanstalter tillskyndas de orter, hvilka af dem beröras, bevittnas af den med hvarje år tilltagande rörelsen å desamma. I detta afseende återopas, hvad bibanan mellan Vexjö och Alfvestad beträffar, nedanstående tabell litt. B., som utvisar förhållandet med så väl passagerare- som godstrafiken under hvartera af de år, denna berättelse omfattar.

Tab. N:o 8 a. Enligt hvad bifogade tabell N:o 8 a närmare utvisar, innehålla de inom länet befintliga lands-, härads- och socknevägar en längd af tillhoppa något öfver 352 mil, deraf något mer än 4 mil belöpa på en mellan sjön Bolmens strand och Vislanda jernvägsstation, öfver Ljungby köping, nyligen anlagd och afsynad väg, för hvilken, på sätt i senaste femårsberättelsen omförmäles, erhållits ett statsanslag af 150,000 r:dr, motsvarande nära två tredjedelar af hela den till 227,039 r:dr beräknade kostnadssumman. Denna med omsorg anlagda väg fullbordades och öppnades för den allmänna rörelsen förlidet års höst och har sedan dess varit af allmänheten flitigt begagnad. De äldre vägarne, hvilka i allmänhet äro af fast och god beskaffenhet, hafva under de senare åren blifvit i väsentlig mån förbättrade genom makadamisering och backars borttagande eller sänkning; varande med bidrag af statsmedel följande större förbättringar eller omläggningar under perioden verkställda:

1:o) omläggning af landsvägen vid Alandsköp och Ryntorp mellan Traheryds och Markaryds gästgifvaregårdar, hvartill erhållits understöd af allmänna medel till belopp af 27,600 r:dr;

2:o) sänkning af den så kallade Dalaliden på vägen mellan förenämnde gästgifvaregårdar i Sunnerbo härad, till hvilket arbete Eders Kongl. Maj:t i nåder beviljat bidrag af statsmedel med 1,900 r:dr;

3:o) omläggning af allmänna landsvägen mellan Grannkonebro och Hedaby i Nottebäcks socken; varande till detta vägarbete ett anslag utaf allmänna medel beviljadt af 20,400 r:dr;

4:o) omläggningar af vägen mellan Traheryds och Markaryds gästgifvaregårdar förbi Gåsafalls- och Tjushults-liderne, hvartill bidrag af statsmedel utgått med 10,600 r:dr;

5:o) omläggningar och förbättringar å häradsvägen från Vexjö, förbi Risinge, Tollstorp och Lessebo, till Sörsjöbro vid Uppvidinge härads gräns, hvartill erhållits understöd utaf allmänna medel till belopp af 73,000 r:dr;

6:o) förbättringar å allmänna landsvägen mellan Åreda och Lenhofda gästgifvaregårdar i Uppvidinge härad; uppgående det för denna vägförbättring nädigst beviljade anslag till 2,600 r:dr;

7:o) omläggning af allmänna landsvägen förbi Klinte lid, emellan Ingelstads och Qvarnamåla gästgifvaregårdar, hvartill utaf allmänna medel erhållits anslag af 1,700 r:dr;

8:o) omläggning af allmänna landsvägen mellan Örs gästgifvaregård och Moheda jernvägsstation, för hvilket vägarbete understöd erhållits utaf allmänna medel med 18,000 r:dr r:mt.

Då jernvägarne i de trakter af länet, genom hvilka Tab. N:o 8 b dessa vägar framgå, erbjuda resande större bekvämlighet och skyndsammare fortkomst, än som genom gästgifvareskjuts kan åstadkommas, samt härtill kommer, dels att tillfälle är resande beredt att färdas med de i serskilda riktningar framgående postdiligenserna, dels ock att, i anseende till den förhöjda skjutslegan, många numera finna sig föranlätne att för sina resor begagna egna hästar, har af dessa omständigheter varit en naturlig följd, att antalet af de vid gästgifvaregårdarne till resandes fortskaffande begagnade hästar äfven under den senast tilländagångna femårsperioden fortfarande minskats, så att, då för detta ändamål vid länets 70 gästgifverin år 1866 utgingo tillhoppa 8,890 hästar, deremot år 1870 de till gästgifveriskjuts använda hästarnes antal inskränkt sig till 6,388. För öfrigt återopas i afseende å antalet af de under periodens serskilda år utgångne hästar till såväl gästgifveri-, som kungs- och krono-skjuts, bifogade tabell N:o 8 b.

Vid 1865 års slut besörjdes gästgifveriskjutsningen genom entreprenad endast vid gästgifvaregårdarne i Vexjö stad och Ljungby köping. Sedermera hafva aftal för en tid af dels 5, dels 3 och dels 2 år blifvit afslutade om skjutsningens bestridande genom entreprenad vid ytterligare 39 gästgifvaregårdar, så att sådana vid periodens slut var tillvägabrägt vid tillhoppa 41 skjutsombyteställen inom länet. Dock torde härvid böra anmärkas, att de fleste af dessa entreprenadaftal tillkommit på det sätt, att gästgifvarne samt de intill gästgifvaregårdarne närmast boende reservskjutsskyldige förenat sig till bolag, som öfvertagit skjutsningen på entreprenad för att sålunda komma i åtnjutande af förhöjd skjutslega.

Tab. Litt. B.

Passagerare- och godstrafiken å Vexjö—Alfvastads-jernvägen åren 1866—1870.

År	Antal passagerare.	Inkomst af passagerare, i riksmünt.	Inkomst af bagage, öfvertigt, lik, åkdon, hästar m. m.	Gods i centner.	Inkomst af gods.	Extra inkomster.	Summa inkomster i riksmünt.
År 1866	32,517	25,303,24	3,515,73	211,419,35	21,385,52	713,09	50,917,58
» 1867	30,815	24,822,50	3,601,88	265,954,46	26,052,13	753,32	55,229,83
» 1868	33,207	26,245,72	3,365,18	295,803,71	27,869,19	546,57	58,026,66
» 1869	34,974	26,870,40	4,011,25	391,013,55	34,508,08	552,94	65,942,67
» 1870	34,708	25,922,37	4,175,34	342,992,40	33,689,56	472,28	64,259,55
Summa	166,221	129,164,23	18,669,38	1,507,183,47	143,504,48	3,038,20	294,376,29

Uti den i senaste femårsberättelsen omförmälda postförbindelse medelst diligens mellan statens södra stambana och Halmstad öfver Ljungby köping, har förlidet år den förändring blifvit vidtagen, att diligensen, som förut afgick från jernvägsstationen Alfvestad, numera utgår från Vislanda station till Ljungby på den nyanlagda, betydligt kortare så kallade Bolmen-Vislanda-vägen. Diligensförbindelsen mellan Vexjö och Kalmar samt mellan Vexjö och Ronneby köping fortgår på enahanda sätt som förut.

Hvad *postanstalterne* i öfrigt beträffar, finnas inom länet 2 postkontor, nemligen i Vexjö och Ljungby, 3 postexpeditioner, nemligen i Alfvestad, Markaryd och Elmhult samt 10 poststationer.

Kronobrefbäringen är ordnad i enlighet med föreskrifterna i Kongl. Cirkulärbrevet den 30 November 1849 och anses inom detta län icke serdeles betungande, enär tjänstebref kronobetjeningen emellan till betydlig del kunna med de allmänna posterne fortskaffas.

Uti Vexjö finnes en telegrafstation, som hålles öppen alla dagar och hvarvid 2 tjänstemän äro anställda. Lokal för denna station är af staden upplåten.

B) Sjökommunikation. Genom kanalanläggning, som förlidet år blef fullbordad, är båtled öppnad mellan Råppe station på Vexjö-Alfvestads-jernvägen och Helgasjön samt mellan nämnde sjö och den dertill nära belägna Toftasjön. Till utförande af detta arbetsföretag har Eders Kongl. Maj:t af allmänna medel i nåder beviljat ett understöd af 33,000 r:dr, utgörande något mindre än två tredjedelar af den för hela arbetet beräknade kostnaden; och är serskildt bolag redan bildadt i ändamål att medelst en mindre ångbåt ombesörja fortskaffande af passagerare och fraktgods, äfvensom flottning af skogseffekter, mellan Råppe station samt de utmed stränderna af förenämnde sjöar belägna egendomar.

C) Sjöfart och handel. I följd af länets från hafskusten afskilda läge är den förra inskränkt till båt fart å de många

insjöarne, hvarvid af allmogen användas endast mindre farkoster till idkande af fiske och transporterande af landtmannaprodukter mellan hvarandra närbelägna ställen. Ångbåtsfart har under ifrågavarande tidrymd förekommit allenast å sjön Åsnen, hvarest en Huseby bruk tillhörig mindre ångbåt begagnas till transport af sjömaln och andra effekter för brukets räkning.

Utaf bifogade tabell N:o 9 inhemtas ej mindre antalet Tab. N:o 9 af handlande och deras betjening, såväl i Vexjö som å landsbygden, än äfven sammanlagda beloppet af den utaf dem år 1870 för rörelsen erlagda bevilling. Den gårdfarihandel, som från längre tid tillbaka idkats af en stor del utaf den yngre befolkningen i Sunnerbo härad för afyttrande af ortens tillverkningar utaf smiden, ylletröjor och väfskedar samt åtskilliga kramvaror, har under de senare åren något aftagit. De viktigaste afsättningsställena för ortens produkter, hufvudsakligen bestående af spannmål, kreatur, smör, ost, talg, fläsk, brännvin, lin och virke, äro städerna Vexjö, Kalmar, Karlskrona, Kristianstad, Laholm och Halmstad samt köpingen Vernamo jemte andra i närheten belägna handelsplatser.

Antalet af *marknader* inom länet uppgår till 32, hvarjemte i Vexjö stad äfvensom å serskilda ställen på landsbygden å bestämda tider af året hållas möten för handel med kreatur.

Torgdagar äro anordnade på 17 serskilda ställen.

I afseende å minuthandeln med och utskänkingen af Tab. Litt. C brännvin m. m. återopas nedanstående tabell Litt. C. Minuterings- och utskänkings-rörelsen i Vexjö besörjes fortfarande af ett för sådant ändamål bildadt bolag. Sedan från afgiftssumman under hela femårsperioden, utgörande 47,421 r:dr 20 öre, afdragits stadgad uppbörds- och redovisnings-procent med 88 r:dr 90 öre, har återstoden 47,382 r:dr 30 öre blifvit mellan de till delaktighet deri berättigade kommuner sålunda fördelad, att länets landsting erhållit 9,476 r:dr 48 öre, hushållningssällskapet 9,476 r:dr 48 öre, Vexjö stad 14,688 r:dr 56 öre samt kommunerna på landet, i förhållande till hvarveras större eller mindre folk-mängd, tillhoppa 13,740 r:dr 78 öre r:mt.

5. Kameralförhållanden

Rörande länets hemmantal, antalet brukningsdelar, torp och andra jordlägenheter, rymden och beskaffenheten af den till

Vexjö stad hörande jord samt uppskattningsvärdet å fa- Tab. N:o 10. stigheter på landet och i staden, återopas bifogade tabell N:o 10.

Tab. Litt. C. Bränvinsutskänkings- och minuteringsställen samt därför influtna afgifter åren 1866—1870.

	1866.		1867.		1868.		1869.		1870.	
	Antal.	Afgift. R:dr R:mt.	Antal.	Afgift. R:dr R:mt.	Antal.	Afgift. R:dr R:mt.	Antal.	Afgift. R:dr R:mt.	Antal.	Afgift. R:dr R:mt.
Utskänkingsställen.....	22	6,342,20	21	6,707,01	19	5,980,01	21	5,987,07	19	7,806,66
Minuteringsställen	11	2,321,75	13	3,252,75	10	3,035,25	10	3,159,75	9	2,878,75
Summa	33	8,663,95	34	9,959,76	29	9,015,26	31	9,146,82	28	10,685,41
Häraf belöper för Vexjö stad:										
Utskänkingsställen	6	2,320,00	6	3,360,00	6	3,200,00	6	3,200,00	6	3,200,00
Minuteringsställen	4	1,250,00	4	2,000,00	4	2,000,00	4	2,000,00	4	2,000,00
Summa	10	3,570,00	10	5,360,00	10	5,200,00	10	5,200,00	10	5,200,00

Under nu ifrågavarande tiderymd har någon förmedling i hemmantal eller ränta icke egt rum; äfvensom ej heller något hemman är vordet från ödesmål upptaget eller undergått skattläggning. Från krono till skatte hafva en kronoäng samt $\frac{13}{30}$ delar af ett ålfiske blifvit inlösta; och hafva 188 så kallade jordafsöndringar under perioden blifvit för erhållande af fastställelse å öfverenskommen årlig afgäld hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anmälda.

Tab. N:o 11. Antalet af såväl sökta som avslutade laga skiften har under den tiderymd, denna berättelse omfattar, varit mindre än under nästföregående femårsperiod. De förra hafva under åren 1866—1870 uppgått till 70 och de senare till 92; innehållande den skiftade marken en rymd af sammanlagdt 381,666 kvadratref. Utgifterna till landtmätare och godemän hafva för de under ifrågavarande tid handlagda skiften uppgått till 142,881 r:dr, hvarjemte andra omkostnader vid dessa skiften beräknats till 89,726 r:dr r:mt. För öfrigt återopas tabellen N:o 11.

Understöd af allmänna medel till utflyttningar i följd af laga skiften hafva beviljats och utbetalts år 1866 till 95 åboar med tillhoppa..... R:dr R:mt 11,925.
» 1867 » 103 » » » » » 12,000.

år 1868 till 47 åboar med tillhoppa..... R:dr R:mt 6,000.
» 1869 » 85 » » » » » 10,087,50.
» 1870 » 47 » » » » » 5,662,50.

Nedanstående tabell innefattar summarisk redogörelse för ej mindre de under hvarje år influtna belopp af verkliga statsbidrag, än äfven de serskilda årens restantier, hvilka senare till största delen bestå uti böter, som ej kunna uttagas och redovisas förr, än slutliga utslag fallit i de mål, uti hvilka böterna blifvit ådömda.

	Levererade till Landt-ränteriet.	Restantier.
	R:dr R:mt.	R:dr R:mt.
År 1866	254,767,82	24,331,00
» 1867	270,630,20	21,867,77
» 1868	241,872,99	50,888,50
» 1869	221,448,67	36,854,46
» 1870	238,873,15	27,695,80

För kronouppbörden under ifrågavarande 5 år redo- Tab. N:o 12. göres uti tabellen N:o 12.

6. Politi.

A) **Undervisning.** Vexjö högre elementarläroverk har under femårsperioden varit i oafbruten verksamhet. Sedan den ordinarie lärarepersonalen blifvit tillökad med 2 adjunkter, besörjes undervisningen derstädes numera af 8 lektorer och 12 adjunkter, oberäknadt tillfälligtvis förordnade extra lärare samt serskilda lärare i musik, teckning och gymnastik. Lärjungarnes antal uppgick förlidet års hösttermin till 404.

Vid det i staden varande seminarium för bildande af folkskolelärare hafva under åren 1866—1870 i medeltal 86 elever årligen njutit undervisning; och i den jemväl i Vexjö förlagda så kallade Sjögrenska skolan, som underhålles af de utaf framlidne Domprosten Håkan Sjögren och Regementsläkaren Doktor L. Hillers genom testamentariska förordnanden dertill anslagna medel och hvilken är gemensam för barn från Vexjö stads- och landsförsamlingar, har genom examinerade lärare undervisning meddelats åt såväl gossar som flickor i de till folkskolan i allmänhet hörande ämnen; hvarjemte uti den med denna läroanstalt förenade slöjdskola flickor undervisas uti sömnad och andra handarbeten.

Under förlidet års hösttermin var folkskolan besökt af 256 barn, derutaf 115 gossar och 141 flickor, förutom de 265 mindre barn, som erhöilo undervisning i den så kallade småskolan.

För handtverkslärlingar finnes i staden inrättad en söndags-skola, som varit flitigt anlitad.

På landsbygden är folkundervisningen öfver allt ordnad i öfverensstämmelse med gällande folkskolestadga. Det influtna beloppet af den för detta ändamål anslagna folkskoleafgiften för hela länet uppgick

år 1866 till..... R:dr R:mt 20,573,11.
» 1867 » » » 20,933,05.
» 1868 » » » 18,025,38.
» 1869 » » » 19,062,91.
» 1870 » » » 18,707,70.

Och hafva i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts nådiga skrivelser bidrag af allmänna medel under femårsperioden blifvit utbetalda dels till förhöjning af folkskolelärarens aflöning och dels till småskolors underhåll med sammanlagdt 47,547 r:dr 61 öre.

Såsom tillämpningsskolor för landtbruket må här omnämnas den lägre landtbruksskolan å egendomen Berg, mejeriskolan vid Bergqvara och trögårdsskolan på Kristineberg; och återopas i afseende å dessa skolors verksamhet hvad derom här ofvan är anfördt under rubriken "Jordbruk och boskapsskötsel".

B) **Rättsväsende och fångvård.** Om länets indelning i domsagor och härad är förut taladt i första afdelningen af denna berättelse. Ransakning med för brott häktade personer från hela länet, med undantag af Sunnerbo härad, har äfven under senast förflutna femårsperioden, der ej serskildt inträffade händelser föranledt undantag, hållits å cellfängelset i Vexjö. I afseende deremot på Sunnerbo härad har i följd af detta härads aflägsna läge en dylik anordning icke kunnat tillvägbringas, hvadan för brott häktade personer från nämnda härad fortfarande måst till undergående af ransakning å häradets tingsställe inställas.

Antalet af å läns cellfängelset förvarade fångar har utgjort
år 1866 282.
» 1867 360.
» 1868 463.
» 1869 438.
» 1870 432,

förutom transportfångar; och hafva för bristande laga försvar blifvit under ofvannämnda fem år till allmänt arbete på längre eller kortare tid dömda tillhoppa 22 personer, af hvilka 19 män och 3 kvinnor, eller i medeltal mindre än 5 personer årligen.

Hvad beträffar exekutionsväsendet, har antalet af de hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anställda lagsökningar i skuldfordringsmål varit störst år 1866, men deremot under de senaste åren betydligt förminskats. Så beskaffade hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande handlagda ärenden hafva uppgått

år 1866 till 8,389, deraf 4,290 afgjorts genom utslag eller vilkorliga resolutioner,							
» 1867 » 7,858 » 3,980	»	»	»	»	»	»	»
» 1868 » 8,185 » 3,852	»	»	»	»	»	»	»
» 1869 » 7,393 » 3,963	»	»	»	»	»	»	»
» 1870 » 3,805 » 1,951	»	»	»	»	»	»	»

och har sammanräknade beloppet af hvad som blifvit till betalning ådömdt utgjort

år 1866	R:dr	R:mt	794,160.
» 1867	»	»	669,900.
» 1868	»	»	598,697.
» 1869	»	»	676,856.
» 1870	»	»	370,775.

De icke på omförmälda sätt afgjorda målen äro sådana, som förklarats tvistiga eller, efter det kommunikations- och påminnelseresolutioner utfärdats, icke blifvit af sökandena fullföljda.

C) **Kreditanstalter.** Till de uti senaste berättelsen omförmälda så beskaffade inrättningar, hvilka vid 1865 års slut inskränkte sig till Smålands med flere provinsers hypoteksförening och en i Vexjö förlagd afdelning af Smålands enskilda bank, har under perioden kommit dels en uti nämnda stad öpnad afdelning af Skånes enskilda bank, dels ett utaf förstnämnda bank uti Ljungby köping för Sunnerbo härad inrättadt kommissionskontor, hvars rörelsekapital uppgår till 200,000 r:dr årligen.

Tab. N:o 13. D) **Sparbanker.** Beträffande de i länet varande äldre dylika inrättningar, nemligen den för hela länet gemensamma i Vexjö, den för Sunnerbo härad i Ljungby köping samt den för södra delarne af Allbo och Sunnerbo härad i Elmhult får Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande återopå bifogade tabell N:o 13. Reglementen hafva blifvit af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande fastställda för två nya sparbanker, den ena för Nottebäckes socken i Uppvidinge härad och den andra för Skatelöfs pastorat; men ingendera af dem har före periodens utgång trädit i verksamhet.

Den uti Vexjö stiftade *Liffränteanstalt*, för hvilken reglemente är af Eders Kongl. Maj:t den 2 Februari 1854 i nåder fastställt, hade vid slutet af år 1865 i besparingsfond 16,029 r:dr 36 öre och reservfond 2,907 r:dr 40 öre samt 140 delegare med 797 lotter. Under perioden hafva reserv- och besparingsfonderne ökats, den förra med 11,287 r:dr och den senare med 2,218 r:dr 68 öre, så att anstalten vid förlidet års slut uti dels kontant behållning, dels mot ränta och behörig säkerhet utlånade penningar och dels inköpta inventarier egde en tillgång af tillhoppa 32,442 r:dr 96 öre, eller 27,316 r:dr 88 öre i besparingsfond och 5,126 r:dr 8 öre i reservfond, hvarjemte delegarnes antal ökats till 209 med 1,220 lotter.

E) **Försäkringsinrättningar och välgörenhetsstiftelser.** Bland dessa förekommer i första rummet länets *brandstodsbolag*, hvilket i öfverensstämmelse med det utaf Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande den 14 Maj 1864 för bolaget fastställda regle-

mente meddelar försäkring för brandskada å såväl hus och byggnader, som lösegendom. Från den 25 Mars 1866, då delaktighets- eller ansvarssumman utgjorde 17,270,167 r:dr, har densamma intill slutet af brandstodsåret 1870 ökats med 2,299,603 r:dr, så att ansvarssumman sistnämnde dag uppgick till 19,569,770 r:dr r:mt. Hvad till brandskadeersättningar årligen åtgår, utdebeteras på delegarne i mån af deras försäkringsbelopp; och hafva till godtgörande af timade brandskador å i bolaget försäkrad egendom följande belopp blifvit utbetalda:

under brandstodsåret 1866	R:dr	R:mt	20,666,36.
» » 1867	»	»	31,028,22.
» » 1868	»	»	38,251,96.
» » 1869	»	»	35,042,38.
» » 1870	»	»	19,569,77.

Utom förenämnda för hela länet gemensamma brandstodsbolag finnes uti flere socknar serskilda brandstodsföreningar, för hvilka reglementen blifvit af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande fastställda.

Utaf det med understöd från Hushållnings-Sällskapet bildade bolag för försäkring mot förlust af hagelskador, för hvilket reglemente blifvit den 12 December 1861 af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt, har ersättning för så beskaffade förluster utbetalts:

år 1866 med	R:dr	R:mt	3,015,22.
» 1867 »	»	»	1,692,51.
» 1868 »	»	»	73,63.
» 1869 »	»	»	151,32.
» 1870 »	»	»	979,42.

Bolagets ansvarssumma utgjorde vid 1865 års slut 762,255 r:dr och har under femårsperioden ökats så, att den vid förlidet års utgång uppgick till 777,846 r:dr r:mt.

Den i senaste berättelsen omnämnda, i Vexjö stiftade *Remonteringsunderstödsförening*, hvilken har till föremål att, i öfverensstämmelse med grunderna uti det af Eders Kongl. Maj:t för föreningen den 7 Mars 1864 i nåder fastställda reglemente, bereda rusthållarne vid Smålands Husar-regemente lättnad vid fullgörande af dem åliggande reparation, har under perioden utöfvat en gagnande verksamhet, ehuru delegarnes antal icke ökats i den mån, som med afseende å inrättningens välgörande syftemål skäligen bort kunna förväntas.

Hvad beträffar den år 1847 genom bidrag af den enskilda välgörenheten och med årligt understöd af länets sparbanks räntevinst, till belopp af något öfver 1,000 r:dr, stiftade så kallade *Drottning Josefnas räddningsanstalt för vanvårdade barn*, egde denna anstalt vid 1865 års slut en fond af 19,728 r:dr 21 öre, hvilken under perioden genom tillagd årlig räntevinst ökats med 8,138 r:dr 36 öre, så att den vid förlidet års slut utgjorde 27,866 r:dr 57 öre. För närvarande underhållas af denna anstalt 25 barn, hvilka utan anstaltens mellankomst antagligen skulle hafva gått en olycklig framtid till möte.

F) **Fattigvården.** Jemte det i afseende härå återopå Tab. N:o 14 bifogade tabell N:o 14, anser Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande sig böra anmärka, att medan länets folkmängd under perioden minskats, så har deremot antalet af fattige, hvilka dels erhållit full fattigförsörjning, dels ock af fattigvården njutit understöd, äfvensom utgifterna för fattigvårdens bestridande under samma tid i betänklig grad ökats. År 1865 underhölls 2,350

personer helt och hållet af fattigvården och 4,784 personer erhöilo samma år derifrån större eller mindre understöd; men år 1870 deremot uppgick antalet af de förra till 3,756 och af de senare till 7,322. Summan af fattigvårdsutgifter i hela länet, som år 1865 var inskränkt till 121,364 r:dr 34 öre, har under perioden ökats, så att den för år 1870 uppgick till icke mindre än 185,591 r:dr 32 öre.

G) **Helso- och sjukvård.** Någon förändring uti den i senaste berättelsen omnämnda indelning af länet i 4 provinsialläkare-distrikt har under perioden icke egt rum. Hvarje sådant distrikt förestås numera af en ordinarie Provinsialläkare; och uti hvarje distrikt finnes serskildt apotek.

En Provinsialläkare, Lasarettsläkaren samt Regementsläkaren och en Bataljonsläkare vid Kronobergs regemente hafva sin bostad i Vexjö.

Bland de i länet varande sjukvårdsanstalter må här först omnämnas Vexjö centralhospital för sinnessjuka, beläget på ungefärligen en åttendedels mils afstånd från staden. Ehuru denna inrättning under perioden tillökats med 30 platser, så att 180 patienter der kunna intagas, är dock utrymmet otillräckligt för emottagande af det stora antal sjuka, för hvilka derstädes sökes inträde. Sjukvården å hospitalet besörjes af en öfverläkare jemte en derstädes anställd biträdande läkare, hvilka begge äro boende på stället.

Sedan i Ljungby köping enligt Landstingets derom fattade beslut uppförts en serskild lasarett- och kurhusbyggnad, hvilken med början af år 1869 öppnades för sjukas emottagande, har länet numera 2 så beskaffade sjukvårdsanstalter, den ena för Vexjö stad samt Konga, Uppvidinge, Kinnevalds, Norrvi-

dinge och Allbo härad i Vexjö och den andra för Sunnerbo härad i Ljungby. Sistnämnda lasarett- och kurhusbyggnad, för hvars uppförande och ordnande kostnaden hittills uppgått till 19,150 r:dr r:mt, är inredd med 35 sängplatser, eller 30 för lasarett- och 5 för kurhus-patienter, och sjukvården derstädes besörjes af en serskild läkare, som har sin bostad på stället.

Då den byggnad invid staden, uti hvilken Vexjö lasarett och kurhus sedan längre tid tillbaka äro inrymda och hvari finnas 50 sängplatser, eller 30 för lasarett- och 20 för kurhus-patienter, icke i sitt nuvarande skick motsvarar tidens anspråk på utrymme och bekvämlighet, hvartill kommer, att densamma är uppförd å en mindre lämplig plats i närheten af jernvägsstationen, är af landstinget beslutadt, det en ny lasarett- och kurhusbyggnad för länet, med undantag af Sunnerbo härad, skall, så snart genom årlig utdebetering af 10 öre på hvarje mantals-skrifven person inom distriktet för ändamålet erforderliga medel hunnit samlas, på annat tjenligare ställe uppföras. I afbidan på den tid, då detta beslut kan komma till verkställighet, har den gamla byggnaden nyligen blifvit reparerad, så att den tills vidare är användbar. Lasarett- och kurhusläkaren har sin bostad helt nära intill sjukvårdsinrättningen.

Brunns- och badanstalterna vid den från Kronobergs kungsgård afsöndrade lägenheten Evedal på en half mils afstånd från Vexjö stad, vid Grännaforssa i Lekaryds socken af Allbo härad och vid Ljunga i Ljunga socken af Sunnerbo härad hafva alla under perioden varit af brunns- och badgäster mer eller mindre begagnade. Vid förstnämnda lägenhet, hvarest finnas 2 mineralkällor med jernhaltigt vatten, bestrides läkarebefattningen af den i Vexjö stationerade provinsialläkaren.

Vexjö å Landskansliet den 20 December 1871.

G. L. M U N T H E.

C. A. Holmberg.

E. J. Hagman.

Tab. N:o 1.

FOLKMÄNGD.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
År.	Den 31 December enligt husförhållningarna.			Enligt de mantalslängder, som upprättats vil slutet af motstående år.								Enligt årets mönster-rullor approberade beväringss-pligtige.
				Hela folkmängden af			Deraf frie från mantalspengar.			Utskrifnings-menskap.		
	Mankön.	Qvinkön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinkön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinkön.	Båda könen.			
Å landsbygden.												
1866	78,279	82,256	160,535	77,464	81,687	159,151	41,484	46,261	87,745	6,020	892	
1867	78,570	82,768	161,338	78,115	82,388	160,503	42,181	47,182	89,363	5,983	847	
1868	77,748	82,135	159,883	78,448	82,925	161,373	42,558	47,665	90,223	5,736	750	
1869	75,670	80,291	155,961	77,497	82,238	159,735	42,792	47,978	90,770	5,483	756	
1870	75,084	80,058	155,142	75,060	80,263	155,323	42,119	47,588	89,707	5,248	727	
I Vexjö stad.												
1866	1,551	2,044	3,595	1,453	1,954	3,407	694	865	1,559	116	20	
1867	1,538	2,073	3,611	1,526	2,011	3,537	740	878	1,618	117	18	
1868	1,553	2,112	3,665	1,494	2,022	3,516	707	892	1,599	112	31	
1869	1,550	2,108	3,658	1,510	2,060	3,570	753	949	1,702	91	18	
1870	1,583	2,154	3,737	1,504	2,063	3,567	779	950	1,729	95	14	
Summa i hela länet år 1870	76,667	82,212	158,879	76,561	82,326	158,890	42,898	48,538	91,436	5,343	741	

Tab. N:o 2.

JORDBRUK.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.			
Medeltal för åren 1866—1870.	Höstsäd.		V å r s ä d.										Potatis.	Spånadsväxter.		Gräs och andra foderväxter.		Andra växtslag.	Träde.
	Hvete.	Råg.	S t r å s ä d.					Baljväxter.		Frö.	Spånads-ämne.	Grön-foder.		Hö.	Raps m. m.				
			Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärtor.	Bönor.										
Tunnland åkerjord, använd till odling af	21,558		51,112					529		11,722	1,893		11,204		42	6,738			
Årliga utsädet i kubikfot på tunnland af	5,53		7,64					6,00		30,66	5,80		—		—	—			
Årliga behovet för länet till utsäde, kubikfot	845	118,351	409	12,274	133,057	217,753	27,046	2,436	119	359,468	10,981	—	—	—	—	—			
Skördebelopp i korntal af utsädet efter dettas afdrag	4:e, 5:e	4:e, 5:e	3:e, 4:e	3:e	3:e, 4:e	4:e, 5:e	3:e, 4:e	3:e, 4:e	2:a, 3:e	4:e, 5:e	1:a, 2:a	—	—	—	—	—			
Hela skördebeloppet efter utsädets afdrag, kubikfot	3,621	478,510	1,605	36,817	515,351	918,234	101,146	7,994	323	1,714,253	12,378	7,699	10,329	404,386	—	—			

Tab. N:o 3.
BOSKAPSSKÖTSEL.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Hästar.	Tjurar.	Oxar.	Kor.	Ungnöt.	Får.	Getter.	Svin.	Höns och kalkoner.	Tillgång och beskaffenhet af foder.
I medeltal för åren 1866—1870 vinterfödde.....	8,052	971	19,533	51,136	28,355	66,212	668	17,557	—	—

Tab. N:o 4.
SKOGSHUSHÅLLNING.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
Serskilda slag af skogar m. m.	Areal vid periodens slut.	Till ordnad skogshushållning indelade.	Afverkningsbelopp		
			År.	utfördt i	
Qvadratref.	quantitet.	penningvärde R:dr R.mt.			
1:o Kongl. Maj:t och Kronan omedelbart tillhörige och under Dess disposition stående: Ljungby kronopark	516	—	1869 1870	257	91,78
				286	79,30
2:o Boställens, kyrkors, läroverks och fromma stiftelsers, samt till Statsverket indragne: Arealen af dessa boställens skogar antages uppgå till sammanlagdt omkring	314,000	—	—	—	—
Å 32 stycken boställen är skogen uppmätt och till trakthuggning indelad, innehållande en skogsproduktiv areal af	—	52,248,43	—	—	—
med en årlig medelafkastning af	—	—	—	174,051	2,526,00
3:o Häradssällmänningar 4:o Sockneallmänningar 5:o Ekplanteringar 6:o Mullbärsplanteringar 7:o Andra skogsplanteringar 8:o Flygsandsfält	} finnas ej inom länet.				
<i>Anm.</i> Planteringar å Ljungby kronopark äro under femårsperioden verkställda på 16 qvadratref. Arealen af de enskilda skogarna kan icke uppgifvas.					

Tab. N:o 5.

DÖDADE ROFDJUR.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
År.	Björnar.	Vargar.	Lodjur.	Jerfvar.	Räfvar.	Örnaroch Ufvar.	Hökar.	Beloppet af utbetald be- löning. R:dr R:mt.
1866.....	—	—	—	—	600	20	600	3,060
1867.....	—	—	—	—	690	28	815	-3,783
1868.....	—	—	—	—	493	71	1,361	4,681
1869.....	—	—	—	—	447	13	154	1,466
1870.....	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	2,230	132	2,930	12,990

Anm. Sedan rättigheten att uppbära skottpenningar för sådana rofdjur, som i Kronobergs län förekomma, år 1869 upphört, kan någon upplysning om dödade så beskaffade rofdjur för den derefter följande tiden icke meddelas.

Till Tab. N:o 6 AF ROFDJUR DÖDADE HUSDJUR är Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke i tillfälle att meddela några upplysningar.

Tab. No 7 a.

BERGVERK, BRUK, FABRIKER OCH MANUFAKTUR-INRÄTTNINGAR ÅR 1870.

1. Serskilda slag af verk och inrättningar äfvansom deras tillverkningar.	2. 3.		4. 5. 6. 7.				8. Antal begagnade maskiner och redskap.	9. 10. 11.		12. Mästare.	13. 14. 15. 16. 17. 18.						19. Summa.	20.		21. Värde eller arbetsförtjenst.	22. af hvarje art pro- dukter.	23. Summa för hvarje verk.	23. R:r R:t.				
	Antal Fabri- ker ej begagnade i gång.	Antal. krenatur.	Drifkraft, bestående af					Egare eller innehaf- vare. Ensam egare eller innehaf- vare.	Bolag.		Arbetare							Tillverkningskvantitet till antal, fot, skålpund m. m. samt värde eller arbetsförtjenst i R:dr R:mt.	Värde eller arbetsförtjenst.								
			Bekämda hskrafter.								öfver 18 år		under 18 år.		vid fa- briken man- tals- skrifne.	vid fa- briken ej man- tals- skrifne.								Summa.	Quantitet.	af hvarje art pro- dukter.	Summa för hvarje verk.
			änga eller varmhlft. vatten.	änga eller varmhlft. vatten.	änga eller varmhlft. vatten.	änga eller varmhlft. vatten.					m.	q.	m.	q.													
Å landsbygden.																											
Brännerin	13	1			14		14	11		3	13			140			4	157	268,251 kannor			335,314					
Bränvin i värde																											
Färgerin	32				1		7	148	28	1	3	12	15	10		3	3	43	67,550 fot	11,579							
För färgning af vadmal i arbetsförtjenst																			67,500 d:o	2,190							
" " " presstyg i d:o																			30,460 skålpund	13,768							
" " " garn i d:o																				5,353		32,890		58,25			
" " " diverse i d:o																											
Garfverin	40	4	1	7			408	38	2	2	7	20		8		1		36	15,700 skålpund	4,559							
För beredning af smorläder i arbetsförtjenst																			24,000 d:o	6,500							
" " " sulläder i d:o																			9,680 stycken	4,419							
" " " skinn i d:o																				11,861		27,339		66,60			
" " " diverse i d:o																											
Glasbruk	7			10	1	28	127			7	50	92	11	20	15	81	4	273	3,570 kistor	108,911							
Fönsterglas i värde																			27,816 hytthundrade	119,610							
Hvitt glas i d:o																			3,961 d:o	11,210							
Grönt glas i d:o																			1,375,948 stycken	110,385							
Buteljer i d:o																				20,300		370,416		262,50			
Diverse i d:o																											
Harts-, Kimröks- och Terpentinfabrik	1						1	1						1				1	640 skålpund	37							
Harts i värde																			120 d:o	48							
Kimrök i d:o																			16 kannor	40		125		0,50			
Terpentin i d:o																											
Jernverk:																											
1:o) Jerngrufva	1						1			1		3		2				5	665 centner	346							
Malm																			18,463 centner	48,003							
2:o) Masugnar	3	3			6		96	6	3	1	2	4	20		19			43	10,020 d:o	72,144							
Tackjern																											
Gjutgods ur masugn																											
3:o) Gjuterin	5						5	3		2	5	35				15		55	3,135 centner	22,077							
Gjutgods ur kupolugn																											
4:o) Stångjernsverk	13				26		988	26	7	2	1	13	26		29			68	26,140 centner	169,916							
Stångjern																											
5:o) Manufakturverk	17				17		136	17	14	2	1	17	29				23	69	3,320 centner	39,843							
Spik																			3,482 d:o	27,554		380,183		431,85			
Diverse annan manufaktur																											
Kakel- och Lerkärlsfabrik	1						1	1						1				1	25 stycken	250							
Kakelugnar																			500 d:o	100		350		1,00			
Diverse lerkärl																											
Kopparhammare	1				1		16	1			1		7					7	102 centner			5,304		1,50			
Arbetsförtjenst å utsmidd koppar																											
Leksaksfabrik	1				1		20	23			1	1		20		6	4	31									
Diverse i värde																							12,000		2,50		
Oljeslagerin	4	1			2			6	3		1	1	3		2	1	1	4	12	2,730 kannor	4,095						
Linolja i värde																				2,460 stycken	155						
Oljekakor i d:o																				400 centner	1,825						
Oljemjöl i d:o																					7,134		13,209		10,00		
Diverse i d:o																											
Pappersbruk	5	2			9	3	244	52	5		1	3	42	25	20	28	14	53	185	1,040 ris	8,324						
Postpapper i värde																				12,966 d:o	68,989						
Skrifpapper i d:o																				13,052 d:o	87,564						
Tryckpapper i d:o																				2,469 d:o	19,313						
Olifantpapper i d:o																				3,910 d:o	24,140						
Kardus- och omslagspapper i d:o																				296 rullar							
Tapet- och spännpapper i d:o																				8,720 d:o	28,544						

Fortsättning af Tab. No 7 a.

BERGVERK, BRUK, FABRIKER OCH MANUFAKTUR-INRÄTTNINGAR ÅR 1870.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.		21.	22.	23.						
																			Tillverkningskvantitet till antal, fot, skålpund m. m. samt värde eller arbetsförtjenst i Rdr R:mt.		Värde eller arbetsförtjenst.	Egens eller innehafvarens bevilning i och för försen.							
																			Quantitet.	af hvarje art produkter.				Summa för hvarje verk.	R:r	R:t.			
																					Arbetare						Egare eller innehafvare.		Mistare.
Serskilda slag af verk och inrättningar äfvensom deras tillverkningar.		Antal Fabriker		Drifkraft, bestående af		Antal begagnade maskiner och redskap.		Egare eller innehafvare.		Mistare.		Arbetare		Summa.		Tillverkningskvantitet till antal, fot, skålpund m. m. samt värde eller arbetsförtjenst i Rdr R:mt.		Värde eller arbetsförtjenst.		Egens eller innehafvarens bevilning i och för försen.									
		ej begagnade i gång.		Berga eller varmluftvatten.		Beriägnade hästkrafter.		Ensam egare eller innehafvare.		Mistare.		öfver 18 år		under 18 år.		Quantitet.		af hvarje art produkter.		Summa för hvarje verk.		R:r		R:t.					
		Under året.		Antal.				m. q.		m. q.		m. q.		m. q.		Antal.													
Pappersbruk.																													
Makulaturpapper i värde																				1,327 ris	300 rullar	162 ris	1,418	239,457	317,00				
Diverse i d:o																													
Pottaskefabriker																													
Qvarnar		330	4	361	2	4,450	453	125	2	126	145	118		27		21			311				99,425	552,78					
Arbetsförtjenst i diverse																													
Stampverk																													
För stampning af groft kläde i arbetsförtjenst		6		6		15	10	5		1					3				3										
" " " vadmal i d:o																							126,000 fot	5,040					
" " " diverse i d:o																							3,000 d:o	60					
																								450	5,550	2,90			
Stärkelsefabrik																													
Sågar		257	3	258	5	1,450	291	105	2	59	56	50		45		8			159					40,060	235,68				
Arbetsförtjenst i diverse																													
Sämskumakeri																													
För beredning af fårsönn i arbetsförtjenst		1						1					1						1					500 stycken	750	3,00			
Tapetfabriker																													
Diverse tapeter i värde		3					3	3																20,500 rullar	1,000				
Tegelbruk																													
Murtegel i värde		5	5	1		6	7	4		1	2	11	1	3		9	2		28						203,600 stycken	6,108			
Tegelrör i d:o																									58,000 d:o	950	7,058	16,00	
Ullspinneri																													
För diverse garn i arbetsförtjenst		1		1		2	5	1				1	1						7						3,700 skålpund	1,110	1,25		
Summa		748	23	6,706	27	7,464	1,605	363	12	214	330	476	39	349	45	182	79	1,501							1,571,516	1,963,31			
I Vexjö stad.																													
Garfverin																													
För beredning af diverse läder i arbetsförtjenst		2						1		1		6							6							6,000	31,00		
Klädesfabrik med färgeri och spinneri																													
Medelfint kläde i värde		1		1		20	80	1			1	18		40	17	11			87						10,376 fot	31,129			
Groft kläde i d:o																										79,786 d:o	174,506		
Boj i d:o																										2,401 d:o	2,401		
Yllefilter i d:o																										368 stycken	5,580		
Ullgarn i d:o																										3,374 skålpund	6,609	220,225	150,00
Snusfabrik																													
Diverse snus i värde		1					1					2							2						40,000 skålpund	20,000	18,00		
Spegelfabrik																													
För diverse arbeten i arbetsförtjenst		1					1					2				1			3								1,300	10,00	
Tändsticksfabrik																													
Diverse elldon i värde		1		1		6	4	1			1	1	5	18	17	26	16		84						9,241,000 stycken	36,964	20,00		
Urfabrik																													
Arbetsförtjenst i diverse		1						1				2							2								1,300	10,00	
Åkdonfabrik																													
Arbetsförtjenst i diverse		1						1				2							2								900	6,00	
Summa		8				2	26	85	5	1	2	33	5	55	34	38	16	180								285,680	245,00		

Tab. No 7 b.

HANDTVERKARE OCH IDKARE AF ANNAN HANDTERING SAMT DERAS ARBETARE ÅR 1870.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
De särskilda klasserna af handtering.	Summa för hvarje klass.				Bevilling för rörelsen.	De särskilda klasserna af handtering.	Summa för hvarje klass.				Bevilling för rörelsen.
	m.	q.	Arbetare.				m.	q.	Arbetare.		
			m.	q.	R:dr				R:mt.	m.	q.
Landsbygden jemte Ljungby köping.						Vexjö stad.					
Bagare	13	1	9	1	23,00	Bagare	3	1	7	2	80,00
Bleckslagare	5	—	2	—	1,00	Bleckslagare	2	—	3	—	13,00
Bokbindare	2	—	1	—	1,00	Bokbindare	3	—	6	—	16,00
Bryggare	5	—	9	—	23,50	Boktryckare	3	1	13	—	48,00
Glasmästare	5	—	—	—	—	Bryggare	2	—	3	—	20,00
Gördelmakare	1	—	1	—	1,00	Byggmästare	1	—	3	—	10,00
Handskmakare	1	—	—	—	—	Garfvare	1	—	2	—	6,00
Hattmakare	2	—	1	—	1,00	Guldsmeder	1	3	—	6	31,00
Kakelugnsmakare	4	—	2	—	—	Handskmakare	—	2	2	1	5,00
Kardmakare	3	—	—	—	—	Hattmakare	2	—	2	—	11,00
Kopparslagare	6	—	2	—	—	Kakelugnsmakare	2	—	2	—	5,00
Messingslagare	1	—	—	—	—	Kopparslagare	1	—	1	—	4,00
Murare	46	—	2	—	2,00	Körsnärer	2	—	3	—	14,00
Målare	24	—	11	—	3,00	Murare	2	—	2	—	10,00
Orgelbyggare	1	—	1	—	5,00	Målare	5	—	5	—	23,00
Repslagare	1	—	—	—	—	Repslagare	1	1	2	—	9,00
Sadelmakare	4	—	2	—	—	Sadelmakare	2	—	2	—	10,00
Skomakare	112	—	51	—	1,00	Skomakare	4	—	6	—	14,00
Skräddare	131	—	61	—	2,50	Skorstensfejare	1	—	2	—	10,00
Smeder	109	—	56	—	21,50	Skräddare	5	—	9	—	32,00
Snickare	64	—	17	—	8,00	Slagtare	1	—	1	—	5,00
Ställmakare	6	—	2	—	—	Smeder	2	—	2	—	9,00
Tunnbindare	1	—	2	—	1,50	Snickare	5	—	7	—	17,00
Urmakare	10	—	3	—	6,00	Socketbagare	—	3	—	2	3,00
Vagnmakare	8	—	9	—	4,00	Sämskmakare	1	—	1	—	4,00
						Tenngjutare	—	1	1	—	3,00
						Tunnbindare	1	—	1	—	7,00
						Urmakare	2	—	2	—	6,00
						Vagnmakare	1	—	2	—	6,00
Summa	565	1	244	1	105,00	Summa	56	12	92	11	431,00

Tab. N:o 8 a.
ALLMÄNNA VÄGAR.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Serskilda slag af vägar.	Längd i mil				Kostnad i R:dr R:mt för de under perioden			
	af hvarje slag af motstående vägar	af indelade med skjutsstationer försedde vägar	af fulländade och afsynade nya vägar	af omlagda eller betydligt förbättrade vägsträckor	fulländade nya vägar		omlagde eller betydligt förbättrade vägsträckor	
					af statsmedel.	af kommunernas medel.	af statsmedel.	af kommunernas medel.
	vid periodens slut.		under perioden.					
Allmänna landsvägar	53,97	53,97	—	2,24	—	—	82,800	42,417
Häradsvägar	159,21	118,92	4,10	8,00	150,000	80,514	73,000	41,600
Socknevägar	129,12	—	1,50	11,00	—	2,000	—	11,834
<i>Tillkommer för Vexjö stad:</i>								
Allmänna landsvägar	0,74	—	—	0,13	—	—	—	1,000
Gatulängder	0,47	—	—	—	—	—	—	—
Summa	353,51	172,89	5,60	21,37	150,000	82,514	155,800	96,851

Anm. Denna uppgifts skiljaktighet från den för år 1865 meddelade beror dels deraf, att några af de från fögderien då inkomna beräkningar, å hvilka uppgiften grundats, sedermera befunnits oriktiga, dels deraf, att 28,83 mil socknevägar öfvergått till häradsvägar, dels ock deraf, att åtskilliga betydligare byvägar tillförne upptagits såsom socknevägar.

Tab. N:o 8 b.
GÄSTGIFVERIN OCH SKJUTSNING.

1.	2.	3.	4.	5.
Gästgifverin.	Antal vid periodens slut.	Antal hästar, utgångne		
		år.	till kungs- och kronoskjuts.	till gästgifveriskjuts.
Vid allmän landsväg	31	1866	510	8,890
» häradsväg	38	1867	291	7,844
» sockneväg	—	1868	241	6,672
I städer	1	1869	178	6,881
(Deraf med skjutsentreprenad 41)	—	1870	454	6,388
Summa	70	—	1,674	36,675
				39,349

Tab. N:o 9.
HANDLANDE OCH DERAS BETJENING ÅR 1870.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
Landsbygden.	Handlande.		Betjening.		Bevilling i och för rörelsen. R:dr R:mt.
	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.	
1. De, som idka grosshandel eller försälja varor i bod eller från annat upplagsställe	174	6	17	3	403,25
2. De, som utom den ort, der de äro bosatte, sjelfve eller genom andra kringföra eller annorlunda än å marknad till salu utbjuda varor	27	1	—	—	8,00
Summa	201	7	17	3	411,25
Vexjö stad.					
De, som idka grosshandel eller försälja varor i bod eller från annat upplagsställe	26	5	26	7	648,00
Summa för hela länet	227	12	43	10	1,059,25

Tab. N:o 10.

HEMMAN, JORDOMRÅDE OCH EGENDOMAR M. M., ÅR 1870.

1.	2.		4.	5.				9.	1.	2.	3.	4.	5.				9.	10.	11.	12.																
	Hemman.			Brukningsdelar.	Antal								Taxeringsvärde sista året. R:dr R:mt.	Tomter.	Antal ny-bygda bopningshus.	Jordar och lägenheter.					Taxeringsvärde i R:dr R:mt.															
	oförmedlade.	nuvarande.			jordtorp.	ryttare-, soldat- och båtsmans-torp.	backstugor.									andra lägenheter.					Åker.	Äng.	Skogs- och betesmark.	Summa jordareal.	Nuvarande mantal.	Af hus och tomter.	Af jordar.	Summa.								
A) Krono-egendomar.																																				
1) Under allmän disposition.																																				
b) Säterin	4	2 $\frac{1}{2}$	2	12	—	10	—	44,700	1866	183	8	1					1,719,820	271,625	1,991,445																	
c) Hemman	19 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{2}$	28	34	1	23	—	203,700	1867	183	8	2					1,721,877	256,061	1,977,938																	
d) Boställen	315 $\frac{3}{4}$	209 $\frac{3}{4}$	420	623	7	344	1	3,130,000	1868	199	34	2	1,070,30	2,220,66.25	6,122,44.50	9,413,40.75	10	1,741,952	259,562	2,001,514																
e) Jordlägenheter	—	—	—	3	—	—	—	16,500	1869	204	29	2						1,773,182	247,555	2,020,737																
f) Fiskerin	—	—	—	—	—	—	—	—	1870	205	28	2						1,764,147	261,430	2,025,577																
g) Verk och inrättningar...	—	—	—	—	—	—	37	148,300																												
339 $\frac{1}{2}$																			223 $\frac{3}{4}$	450	672	8	377	58	3,552,200											
2) Under enskild disposition.																																				
b) Hemman	5 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{4}$	13	13	1	1	—	51,400																												
c) Jordlägenheter	—	—	—	1	—	—	—	78,700																												
d) Fiskerin	—	—	—	—	—	—	—	300																												
e) Verk och inrättningar...	—	—	—	—	—	—	52	80,000																												
5 $\frac{1}{2}$																			3 $\frac{1}{4}$	13	14	1	1	108	210,400											
B) Skatte-egendomar.																																				
b) Säterin	22 $\frac{3}{4}$	17 $\frac{1}{2}$	28	98	12	75	5	418,400																												
c) Hemman	2,488 $\frac{1}{4}$	1,764 $\frac{1}{8}$	9,560	5,063	964	3,500	51	30,519,258																												
d) Jordlägenheter	—	—	—	—	—	—	108	69,000																												
e) Fiskerin	—	—	—	—	—	—	82	147,100																												
f) Verk och inrättningar...	—	—	—	—	—	—	875	590,020																												
2,511 $\frac{3}{4}$																			1,782 $\frac{1}{8}$	9,588	5,161	976	3,575	1,121	31,743,778											
C) Frälse-egendomar.																																				
b) Säterin och ladugårdar..	186 $\frac{1}{2}$	164 $\frac{1}{10}$	212	673	1	185	—	3,192,500																												
c) Rå- och rörshegman...	73	—	108	135	13	25	—	798,600																												
d) Hemman	877 $\frac{1}{2}$	586 $\frac{1}{10}$	2,505	1,337	307	988	9	10,566,342																												
e) Jordlägenheter	—	—	—	—	—	—	30	14,600																												
f) Fiskerin	—	—	—	—	—	—	1	200																												
g) Verk och inrättningar...	—	—	—	—	—	—	313	569,800																												
1,136 $\frac{1}{2}$																			797 $\frac{1}{10}$	2,825	2,145	321	1,198	353	15,142,042											
Summa																			3,992 $\frac{1}{2}$	2,807 $\frac{1}{10}$	12,876	7,992	1,306	5,151	1,640	50,648,420										

Anm. Genom den år 1868 af Kongl. Maj:st fastställda tomtreglering af den del utaf den vester om staden belägna fundationsjorden hafva 42 nya tomter tillagts staden. — Den skilljaktighet, som förekommer emellan den uti denna tabell upptagna summa & arealen af Vexjö stads jordar och lägenheter samt den, som G. Liunggrens karta af år 1855 öfver staden angifver, har uppkommit derigenom, att från den summa jordareal, som kartan upptager, eller 1,787 tunnland 25,6 kappland afdragits arealen & Stampängen, som numera tillhör Kinnevalds härads, & impedimenter samt & stadsplanen tillsammans 106 tunnland 26,7 kappland, hvarigenom återstoden blir 1,680 tunnland 30,9 kappland eller enligt tabellen 9,413,40,75 kvadratref.

Tab. N:o 11.

LAGA SKIFTEN.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.
A f s l u t a d e l a g a s k i f t e n .																									
År.	Sökta skiftens antal.	Skiftade mantal		Qvarboende delegares					Utflyttade delegares					Summa skiften.	Skiftade kvadratref.					Utgifter till landtmätare och gode män. R:dr R:mt. R:dr R:mt.	Öfriga beräknade utgifter.				
		Antal.	oförmedlade.	nuvarande.	Skiftes-antal.					Skiftes-antal.					Åker.	Äng.	Odlingsmark.	Afrösningsjord.	Impedimenter.			Summa.			
					1.	2.	3.	4.	öfver 4.	Summa.	1.	2.	3.										4.	öfver 4.	Summa.
1866 ..	25	36	59	40,75	55	44	16	4	—	119	46	39	20	2	—	107	399	8,522	27,662	899	88,563	569	126,215	42,101	31,977
1867...	19	22	36,58	26,88	46	18	18	—	—	82	45	14	10	1	—	70	243	5,805	18,612	713	80,973	857	106,960	36,809	11,769
1868...	11	16	25	17,96	21	17	7	2	—	47	25	25	5	1	—	56	178	4,097	11,653	1,159	37,240	803	54,952	24,075	13,925
1869 ..	5	12	38,83	30,08	13	24	26	—	—	63	27	34	25	—	—	86	309	5,913	15,537	2,415	54,671	2,886	81,422	31,014	20,767
1870 ..	10	6	6,12	3,63	13	3	1	—	—	17	8	2	1	—	—	11	37	971	3,162	291	7,678	15	12,117	8,882	11,288
Summa	70	92	165,53	119,30	148	106	63	6	—	328	151	114	61	4	—	330	1,166	25,308	76,626	5,477	269,125	5,130	381,666	142,831	89,726

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Afkortad.					Anordnad eller	
	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1866.	1867.
Stats-medel.							
Ordinarie ränta	—	—	—	—	—	209,381,35	209,581,73
Afrads-spanmål	—	—	—	—	—	2,495,82	—
Tionde-spanmål	—	—	—	—	—	60,550,23	59,603,88
Arrende-medel	—	—	—	—	19,90	5,439,46	7,101,57
Mantalspenningar	598	848,80	1,636,20	1,571	1,371,20	20,879,80	20,762,80
Bötes-medel	5,427,22	6,817,87	6,642,80	7,206,38	11,017,10	9,827,63	9,205,68
Kavalleriregementenas hästvakans-spanmål	—	—	—	—	—	9,716,66	9,729,83
Tillfälliga rotevakans- och mötes-avgifter	—	—	—	—	—	43,82	34,82
Rotefrihets-avgift	7,68	—	—	—	—	603,67	636,87
Båtsmans-vakans-avgift	—	—	—	—	—	231,20	262,92
Vadstena krigsmanshus äldre medel	—	—	—	87,66	—	30	60
Trosspassevolans-avgift	—	—	—	—	—	795,19	802,25
Observations-medel	—	—	—	—	—	—	13
Skogsplanterings-kassans medel	5	—	—	—	—	9	—
Kassakommissariern Cronholms balansmedel	—	—	—	—	—	1,50	1,50
Undsättningslån	—	—	—	—	—	1,333,33	666,67
Summa	6,037,90	7,666,67	8,279	8,865,04	12,408,20	321,338,66	318,463,52
Riksgälds-medel.							
Allmän bevilning	680,16	930,94	1,738,80	1,718,91	1,425,80	54,067,88	53,942,52
Afbetalning af odlingslån	—	—	—	—	—	1,428,58	1,235,41
Observations-medel	—	—	6	—	—	—	217,94
Vapenskatt	—	27,70	3	7,25	—	—	15,561,76
Summa	680,16	958,64	1,747,80	1,726,16	1,425,80	55,496,46	70,957,63
Diverse verks medel.							
Bränvinsminuterings- och utskänknings-avgift	—	—	—	—	—	6,665,87	8,115,99
Riddarhusmedel	—	10	10	15	35	495	485
Kurhusmedel	555,65	676,75	1,325,50	1,283	1,121	17,318,10	17,285,75
Folkskolemedel	598	848,80	1,636,20	1,571	1,371,20	20,869	20,728,60
Vägbyggnadsmedel	—	—	—	—	—	7,941,51	9,582,81
Brefbäringsmedel	—	—	—	—	—	4,549,75	4,852,26
Häradstjänarens afönning	4,64	6,84	18,63	—	—	185,11	183,05
Tingshus-byggnadsmedel	—	—	—	—	—	807,02	793,10
Allmänna bevaringsfondens medel	—	—	—	—	—	—	—
Bevaringsmanskapets invalid- och pensionsfonds-medel	410	887,50	610	2,157,50	1,625	287,50	207,50
Landstingsmedel	194,90	260,80	530,20	513,20	448,30	6,954,90	6,922
Afgift till läkarebostad	17,80	23,12	59,25	—	—	1,187,55	1,093,63
Remonterings-understöds-medel	—	—	—	—	—	687,71	—
Regements-boställs-direktionernas ersättningsmedel	5	—	—	—	—	9	—
Summa	1,755,99	2,713,81	4,159,78	5,539,70	4,690,50	67,958,02	70,249,69
Annorstädes debiterade medel.							
Vexjö domkyrkas kronotionde-spanmål	—	—	—	—	—	1,334,72	1,311,21
Summa Summarum	8,504,05	11,339,12	14,216,58	16,130,90	18,434,50	446,127,86	460,982,05
Ehuru ej tillhörande kronouppbörden i egentlig mening upptagas jemväl följande statsbidrag.							
Stats-medel.							
Kontrollstämpel-medel	—	—	—	—	—	167,92	146,42
Bränvinstillverknings-avgift	—	—	—	—	—	238,509,32	241,982,80
Stämpelpappers-medel	—	—	—	—	—	38,059,92	45,041,72
Observationsmedel	—	—	—	—	—	43,12	—
Auktionsmedel för försåld spanmål	—	—	—	—	—	443,12	—
Städja för utarrenderade boställen	—	—	—	—	—	—	770
Danaarf	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	277,223,40	287,940,94
Riksgälds-medel.							
Tidnings-stämpelings-avgift	—	—	—	—	—	218,70	250,12
Skatterättsmedel	—	—	—	—	—	—	—
Testaments-bevilning	—	—	—	—	—	—	—
Utländingar för konserter m. m.	—	—	—	—	—	31,50	36
Ekeskogslösen	—	—	—	—	—	8,41	9,14
Observationsmedel	—	—	—	—	—	25,09	—
Summa	—	—	—	—	—	283,70	295,26
Diverse verks medel.							
Vadstena krigsmanshus medel	—	—	—	—	—	89,31	94,56
Summa Summarum	—	—	—	—	—	277,596,41	288,330,76
Ofvanstående kronouppbördssumma	8,504,05	11,339,12	14,216,58	16,130,90	18,434,50	446,127,86	460,982,05
Summa	8,504,05	11,339,12	14,216,58	16,130,90	18,434,50	723,724,27	749,312,81

No 12.

UPPBÖRDEN.

inom räkenskapsåret influten.			Resterande vid räkenskapsårets slut.					Summa uppbörd, deri inberäknade restantierna från föregående år.				
9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
1868.	1869.	1870.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.
199,097,68	211,686,61	212,855,69	3,911,20	1,944,69	13,500,15	7,363,91	3,836,62	213,292,55	211,526,42	212,597,83	219,050,52	216,692,31
61,510,69	65,028,55	65,211,78	123,85	26,36	492,87	267,29	19,98	2,495,82	59,630,24	62,003,56	65,295,84	65,231,76
5,335,84	7,756,84	7,182,70	592,25	—	2,370,57	784,35	401,62	60,674,08	7,101,57	7,706,41	8,541,19	7,604,22
18,073	19,018,20	18,397,60	710	568,20	2,452,80	1,610,80	1,197,40	6,031,71	22,179,80	22,162	22,200	20,966,20
7,835,15	7,278,65	7,634,26	11,351,36	10,877,68	11,830,21	16,367,09	13,369,95	22,187,80	26,901,23	26,308,16	30,852,12	32,021,31
9,492,59	10,421,04	10,868	394,15	202,82	840,83	636,45	—	26,606,21	10,110,81	9,932,65	10,333,42	10,868
40,55	37,58	93,47	—	—	—	44,58	—	10,110,81	43,82	34,82	40,55	93,47
957,65	1,584,23	1,048,24	15,91	541,05	137,25	10,50	—	43,82	627,26	1,177,92	1,094,90	1,594,73
306,68	224,72	223,64	—	—	—	—	—	627,26	231,20	262,92	306,68	1,048,24
—	117,67	—	—	—	—	—	—	30	30	60	—	223,64
767,81	786,57	798,75	14,81	7,75	30,94	22,51	—	810	810	798,75	809,08	798,75
—	—	—	—	1,20	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,50	1,50	1,50	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50
—	—	—	—	—	—	—	—	1,333,33	666,67	—	—	—
303,419,14	323,942,16	324,315,63	17,113,53	14,169,75	31,655,62	27,107,48	18,825,57	341,490,09	340,299,94	343,353,76	359,914,68	355,549,40
50,017,38	51,620,38	51,377,01	1,354,93	889,74	4,229,40	2,553,61	1,792,44	56,102,97	55,763,20	55,985,58	55,892,90	54,595,25
3,450,79	1,164	—	—	—	1,164	—	—	1,428,58	1,235,41	4,614,79	1,164	—
199	—	—	—	9	144	—	—	—	226,94	349	—	—
1,75	1,25	—	—	119,59	8,50	—	—	—	15,709,05	13,25	8,50	—
53,683,92	52,785,63	51,377,01	1,354,93	1,018,33	5,545,90	2,553,61	1,792,44	57,531,53	72,931,60	60,962,62	57,065,40	54,595,25
7,321,29	8,256,95	8,320,78	1,948,08	1,876,50	1,687,82	889,87	2,226,69	8,613,95	9,992,49	9,009,11	9,146,82	10,547,47
440	465	445	15	—	40	10	15	510	495	490	490	495
15,111,76	16,090,25	15,400,27	573,25	443	1,985,24	1,293	949	18,447	18,405,50	18,422,50	18,666,25	17,470,27
18,073	19,248,20	18,397,60	720,60	568,60	2,452,80	1,610,80	1,197,40	22,187,60	22,146	22,162	22,430	20,966,20
10,165,71	—	—	—	—	—	—	—	7,941,51	9,582,81	10,165,71	—	—
4,708,56	—	—	—	—	—	—	—	4,549,75	4,852,26	4,708,56	—	—
154,87	—	—	1,94	3,14	17,11	—	—	191,69	193,03	190,61	—	—
675,72	—	—	16,98	—	117,38	—	—	824	793,10	793,10	—	—
—	1,400	1,100	—	—	—	—	—	—	—	—	1,400	1,100
482,50	210	182,50	2,350	3,600	6,387,50	2,872,50	2,310	3,047,50	4,695	7,430	5,240	4,117,50
6,042,80	6,358,10	6,148,40	229,10	177,10	796	517,20	379,70	7,378,90	7,359,90	7,369	7,388,50	6,976,40
1,191,55	—	—	7,59	11,35	203,13	—	—	1,212,94	1,128,10	1,453,93	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	687,71	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—
64,317,76	52,028,50	49,994,55	5,862,54	6,679,69	13,686,98	7,193,37	7,077,79	75,606,55	79,643,19	82,194,52	64,761,57	61,672,84
1,364,10	1,423,66	1,419,42	—	—	—	—	—	1,334,72	1,311,21	1,364,10	1,423,66	1,419,42
422,769,92	430,179,95	427,106,61	24,331	21,867,77	50,888,50	36,854,46	27,695,80	478,962,91	494,188,94	487,875	483,165,31	473,236,91
120,68	130,80	77,08	—	—	—	—	—	167,92	146,42	120,68	130,80	77,08
142,717,40	97,909,35	194,487,65	—	—	—	—	—	238,509,32	241,982,80	142,717,40	97,909,35	194,487,65
36,210,50	41,176,97	39,641,65	—	—	—	—	—	38,059,92	45,041,72	36,210,50	41,176,97	39,641,65
33	41	88,70	—	—	—	—	—	43,12	—	33	41	88,70
—	—	—	—	—	—	—	—	443,12	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	770	—	—	—
—	—	23,29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23,29
179,081,58	139,258,12	234,318,37	—	—	—	—	—	277,223,40	287,940,94	179,081,58	139,258,12	234,318,37
240,85	243,20	299,10	—	—	—	—	—	218,70	250,12	240,85	243,20	299,10
—	2,53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,53	—
34,50	—	4,06	—	—	—	—	—	31,50	36	34,50	—	4,06
—	7,92	—	—	—	—	—	—	8,41	9,14	—	7,92	—
—	—	147	—	—	—	—	—	25,09	—	—	—	147
275,35	253,65	450,16	—	—	—	—	—	283,70	295,26	275,35	253,65	450,16
135,28	122,64	131,02	—	—	—	—	—	89,31	94,56	135,28	122,64	131,02
179,492,21	139,634,41	234,899,55	—	—	—	—	—	277,596,41	288,330,76	179,492,21	139,634,41	234,899,55
422,769,92	430,179,95	427,106,61	24,331	21,867,77	50,888,50	36,854,46	27,695,80	478,962,91	494,188,94	487,875	483,165,31	473,236,91
602,262,13	569,814,36	662,006,16	24,331	21,867,77	50,888,50	36,854,46	27,695,80	756,559,32	782,519,70	667,367,21	622,799,72	708,136,46

